

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VEHÉNYEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

IRÁRTEREK:
6-határban postán sor egyszer 20 Hl.
minden kézbesítésnél 16 Hlér.

Nyitómér sora 40 Hlér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Jósef főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, november 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: Az obstrukció természet-története.**
- A képviselőház ülése.**
- Vegykiérelleti állomás, vagy egészségügyi múzeum?**
- Tizenöt évi fegyház.**
- Visszaélések egy hidépítésnél.**
- A borsosjenői ügyvédek és az aradi esőbíró.**
- Fejérváry báró állérja.**
- Böhm Adolf sikkaasztása.**
- Két férj, egy asszony.**
- A gyilkos vetélytárs.**
- Az aradi bankfiók új főnöke.**
- A bécsi Weitzer-palota eladása.**
- Egy aradi urleány szökése.**
- Az elvált grófné.**
- Tárcs: Az eskü. Irta: Prém József.**
- Regény-Csarnok: A róma-párisi expressvontat. Fordította: Ritt Gyula.**

Az obstrukció természet-története.

Arad, november 20.

A kormány bécsi szócsovének, a félhivatalos *Pol. Corr.*-nek egyik legutóbbi száma tüntető határozottsággal hozza a világ tudomására, hogy a kormányelnök el van tökéltve új választással appellálnia a néphez, ha az ellenzék nyílt vagy leplezett obstrukcióval hátráltatná a parlament munkáját.

Nem szándékunk meddő találgatásokba bocsátkozni a felett, mennyire komoly és mily közel áll a megvalósításhoz a kormány ezen elhatározása, sem annak a reménykedésnek alaposságát fesze-

getni, mely a nevezett lap kérdéses cikkében kifejezésre jut, hogy t. i. a nemzetiségi és felekezeti izgatásoknak és demagógiának vezetés nélkül odadobott, úgynevezett tiszta választások megismétlése kiharasztaná az új országházból az obstrukciós hajlamu ellenzék; de mindenestre hiba volna a kormánytól egy ilyen döntő lépés elhatározásánál magát illuzórius föltevés által vezéreltetnie; sőt ellenkezőleg az olyan kormány, mely az obstrukció jegyében született, úgy kellett volna berendezkednie, hogy az obstrukció mellett is megéljen és megálljon.

De az ezek fölött való akadémikus elméletek ma már idejüket multák. Ha a kormány az ellenzék által sérelmesnek talált javaslatát vissza nem vonja, és a háborgó kedélyeket valami uton-módon meg nem nyugtatja, nem kapja meg új évig az indemnitást és épp úgy belekerül a törvénytelen állapotba, mint annak idején előde: báró *Bánffy Dezső*.

Ugyanis az indemnitás-vitát ma már a *Nessi*-féle mentelmi ügy tárgyalása szakította félbe, mely mesterséges nyújtás nélkül, a benne rejlő izgalmak által is, legalább a jövő hó közepéig foglalkoztatni a parlamentet. Akkor már mindössze — a karácsonyi szünidőt nem is számítva — még csak három hetet kellene az indemnitás általános és részletes tárgyalásának kihuznia, hogy a kormányt az ex-lex-be szorítsa, sőt még annyit se, mert hiszen vannak még más oly ügyek is, melyek ez idén okvetlenül

letárgyalandók, a kérvények tömegéről nem is szólva.

A kormánynak tehát ma már nincs más választása, mint vagy kiegyezni és paktumot kötni az obstrukciós ellenzékkel, vagy fölvenni ez utóbbival az élet-halál harcot a biztosan bekövetkezendő ex-lex árán is.

A bécsi félhivatalosnak budapesti leveléből — ha ugyan nem akart csupán ijesztés lenni — az tűnik ki, hogy a kormány komolyan szembe akar szállani az obstrukcióval, hogy azt egy győzelmes harcban némitsa el. A miniszterelnök első diverziója e küzdelemben az országgyűlés feloszlatása és a nemzethez való appellálásban állana, a mely intézkedést annyival is inkább helyeselnünk kell, mert megfelel a legszigorúbb alkotmányosság követelményeinek, nem lévén se így, se amugy a kormány módjában többé magának az év végeig a törvényes állapotot biztosítani.

Helyeselnünk kell továbbá a kormány ezen elhatározását azért is, mert meggyőződésünk szerint egy új választás megszüntetné az obstrukciót, nem ugyan azon az uton, a melyen a félhivatalos reméli, hogy tudniillik az új választások az ellenzék megsemmisítésénél, vagy számukban nagyon megcsappantanán, hanem annál fogva, hogy az új választások által megszűnnék az obstrukció oka, miután elvonatnék attól annak erkölcsi alapja.

Mert nagyon tévedne, aki a modern parlamentarizmusban európaszerte felbur-

TÁRCA

Az eskü.

Irta: Prém József.

I.

Aldott jó ember hírében állott Gáthy Ferenc, a szabadkézi rajz tanára. Maga volt a lelkiismeretesség, az igazság. Ha sűrűn buktatta a diákokat, sohaindulat vagy boszu nem vezette. A könyörgő ifjakat, de a kétségbeesett mamákat is, ha mosolygó fiatalok, ha szánandó öregek voltak, ugyanazzal a nyájassággal vizsgálta:

— Nem lehet, a legjobb akarai mellett sem tehetem! A fiunak sejtelve sincs: mi a hullámos vonal, mi a rajz? Hadd dolgozzék a nyári napokon, hadd pótolja a mulasztásokat! Szépen megbuktatjuk; jó kis emlék lesz az a „négyes“; aztán őszkor vidáman nekivág a javító-vizsgálatnak... Csak tessék nyugodt lenni! Nincs semmi baj... Aztán meg: fő az igazság! Ne méltóztassék feledni, hogy a tanár is esküt esküszik, akár a bíró. Az eskü pedig szent... De még mennyire! Nos, ugyebár?

S a megnyugtató meleg szavaira szinte elérzékenyedtek a szülők. Ellent se mertek mondani és megvigasztalódva távoztak.

Mi, többiek, derűlten hallgattuk Gáthy nyájas kéréletlenségét ott a szivarfüstös tanári szobában. Azt hiszem, a halálos ítéletet is biztatva hirdette volna ki. S a vádlott hálás tekintettel fogadta volna azt, mint ajándékot legnagyobb jötevéjétől.

De gunyos tréfáink csöppet sem zavarták meg a tanár urat. Rétlentő komoly maradt továbbra is, mintha csak szent meggyőződését követte volna. Élceinket közönyösen hallgatta. Egyikünk odavetette:

— Hej, csak ne lett volna ennyi tanu itt! Az a bájos özvegy asszonyka, a Novákné, nem hiába hozta volna el csábító mosolyait!... Tudod-e, hogy ő maga, a kis özvegy készíti a fia rajzait... S te, szörnyeteg, voltaképp őt, az igazó mamát buktatod meg!

Gáthy megvetően fordult el. De csak azért, hogy kelletlen érzését palástolja. Szürkülő szakállával, sárgás arcával, apró, bágyadt szemével olyan igénytelen alak. S most még jobban összehuzza magát, mintha röstelné, hogy egyáltalában a világon van. Hallgatagon leül a tanári szoba tulsó felére. Beletemetkezik a kanapé sarkába és újra rágyújt a maradék szivarjára, melyet az igazétes özvegy belépésekor letett.

Csak amikor csöngettek, hogy újra az osztályokba menjünk, akkor szólalt meg:

— Cudar egy pálya! Hát kellett ez nekem? Miért nem maradtam mérnöknek? Most

ott dolgozhatnám valahol a szabadban, a verőfényes napon. Tán épen hidat építenék a Tiszán... Vége! Menjünk a vásott fickók közé. S még azt akarják, hogy esküszegő legyen az ember!

Morogva, zsörtölődve távozott, s legelsőnek nyitott be az osztályba.

II.

Néhányan közülünk abban találtak élvezetet, ha ugrathatták Gáthyt. Vannak afféle léha kartársak, kik a foglalkozás terhét vidám mókával szeretik enyhíteni. Ha nem adomázhatnak, boszantják egymást.

Közeledett az évzáró hónap. Az érettségi vizsgálatra készülők közt volt egy igen gyönge és igen rossz diák: a pösze Telkes Abel. A felsőbb osztályokat majdnem mind ismételte. Valóságos réme lett az intézetnek.

Minden esztendőben „eltanácsoltuk“, majd „csöndesen eltávolítottuk“, de mindannyiszor visszaszédelegte magát. Holmi hathatós pártfogással „odafönn“, mindig célt ért s végig bukdácsolta a középiskola összes osztályait.

— Hála isten, hogy végre szabadulunk tőle! Anyyira mégis összeszedte magát, hogy át-ereszthetjük. Hadd menjen az érettségre, aztán hadd pusztuljon innen!

Ez volt a tanári értekezlet véleménye. Mindnyájan Gáthyra néztünk: mit szól hozzá? Hisz ő az osztályfőnök. És pokoli mulatság kínál-

jánzott obstrukciót akár a képviseleti rendszer túléltetésében, akár a kedélyek eldurulásában, akár pedig az alkotmányos érzület hanyatlásában keresné. Ellenkezőleg; az obstrukció nem egyéb, mint szymptomatikus jele annak, hogy a parlament felmondotta a szolgálatot akkor és ott, a hol mást vagy többet követelnek tőle, mint amire rendelve van, vagy a mire képes. És ép azért lép fel e szymptoma most mind gyakoriabban, mert a sokigényű és állandó válságokkal küzdő államélet az ő legfőbb és legfontosabb szervét, a parlamentet, képtelen irányu és mérvű funkciókra kényszeríti.

Igy a nagy Gladstone azt akarta, hogy mondja ki a parlament Nagybritannia szétdarabolását. A válasz a legklasszikusabb parlament obstrukciója és az örült javaslatnak és képviselőjének bukása volt. A német birodalmi gyűlés előtt most egy oly javaslat fekszik, mely egy harmadával megdrágítja a nép nagy többségéből és szegényebb osztályokból álló fogyasztó közönség kenyereit az aránylag sokkal csekélyebb számu és gazdagabb termelők javára olyképen, hogy ezzel az ország virágzó ipara is tönkre megy. Nincs példa rá, hogy akár az ő, akár az újabb korban a legdeszpotikusabb kormány is ilyen intézkedések önhatalmu megtételére rá merte volna magát szólni; s nem csoda, ha a német birodalmi gyűlés, midőn ezt a szerepet imputálják neki, felmondja a szolgálatot és — obstruál.

Ausztriában az egymással versengő népfajokat és a még mindig eleven, mindig lélekző államalakulatokat évszázadokon át nem tudta az abszolutizmus vas erőszaka összeforrasztani, s most a parlamenttel akarják ezt a munkát végeztetni akkor, midőn a különböző kormányok a mindennapos megélhetés okából már több mint három évtizede folyton élesztették az amugy is heterogen elemek közt az ellentéteket. Bizony a parlament mely csak a kialakult és normális államélet szerveképen működhetik, képtelen az államalkotás munkájára vállalkozni és — obstruál.

Hát mi hogy állunk e részben? Osz-

szes ellenzéki államférfiaink: Tisza Kálmán, Ghyczy, Apponyi, Horánszky, Eötvös Károly stb. mind beleestek annak idején egy vagy más okból az obstrukció bűnébe, és obstruáltak az összes ellenzéki pártok, a balközép, a mérsékelt ellenzék, a Kossuth-, az Ugron- és a néppárt egyaránt, ami bizonyára nem ötletszerű dolog volt, hanem parlamentáris életünk rendellenes állapotának szymptomája. — Egyik állandó és nagy oka az izgalomnak az volt, hogy a mindenkori többségek nagy részének erkölcsi inferioritása, más részének pénz- vagy hatósági beavatkozással befolyásolt megválasztása nem adta meg a többség határozatának azt a súlyt és tekintélyt, amely előtt a kisebbség a nemzet életébe vágó, vagy a saját existenciáját érintő kérdésekben meghajolt volna. Így megobstruáltak Szapáryt, midőn a pragmatika nélkül államosított hivatalnokokká akarta a megyei tisztviselőket tenni, mi által az országgyűlési választásokra döntő és állandó befolyást biztosított volna magának.

De leggyakoribb alkalmak s legfőbb oka a kisebbség lázításának minálunk is csak az volt, hogy a parlament elé olyan mélyre ható és nagy áldozatok- vagy átalakulásokkal járó javaslatok kerülnek egy-egy országgyűlési ciklus folyamán, amely a választó közönség előtt odáig aktuális nem volt, a választások alkalmával szóba nem jöttek, szóval a melyekre a szó eszményibb értelmében a többség mandátummal nem birt. Ez volt a Tisza és az ő véderő javaslata ellen támadott híres obstrukciónak a természete és ilyen obstrukció előtt áll mostan is a kormány.

Az országgyűlés elé a kormány olyan javaslatokkal járult, a melyekkel szemben a választások alkalmával az ország állást nem foglalhatott, nem nyilatkozhatott; sőt az önálló vámterület felállítására is, mely a választások idején közhit szerint kilátásban volt, most a kormányelnök nyilatkozata szerint elhalasztható és elhalasztandó. Az ellenzék pedig kiadta a maga jelszavait, hogy önálló vámterület nélkül tönkre megyünk, hogy további véráldozatokat csak úgy hozunk, ha ma-

gyarrá lesz a magyar hadsereg, a elv. listát csak úgy emeljük, ha itthon költik el, ha felállítják a magyar udvartartást. És a világgá kürtölt e jelszavakra sűrűn érkezik az ország minden részéből a visszhang és ez ellen az elemi erővel kitörő mozgalom ellen a többség álláspontját igazoló állam-rezon életlen fegyver addig, míg egy új választás tüzeiben meg nem edződik.

Nincs más megoldás tehát a kormányra nézve, mint a nemzethez való fölebezés. Másként az obstrukciót, melynek szerencsésen adódott jelszavait a hangosabban megnyilatkozó közvélemény is osztja, le nem győzheti. Ellenben, ha ezen jelszakkal szemben a választók többsége amaz érdekeket méltányolja, melyek a monarchia nagyhatalmi állásának és a békés fejlődésnek biztosításában rejlenek: akkor az új országgyűlésen meg fog a választók bizalmával vértezett többség előtt az ellenzéknek előbb-utóbb hajolni, mert hiányozni fog lázadása sikerének biztositéka — az erkölcsi alap.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 20.

Már kora reggel nagy számban jelentek meg a képviselők a Házban, ahol Fejérváry Géza honvédelmi miniszter volt a legelső. Azonnal a terembe ment és akták közé merülve várta az előre hirdetett fenyegető vihart. Ugy nézett szembe vele, mint jó katona az ágyúütegek elé néz a háboruban.

A függetlenségi párt azonban egyelőre csak türelmetlenkedett és készülődött. Egyébként sem nagy számban jöttek el. Annál inkább érdeklődött a karzat, a mely egészen megtelt és különösen hölgyek voltak nagy számban jelen. Egy fehér ruhás káros hölgy ismét nagy feltűnést keltett, mert Lukács László pénzügyminiszter volt folyton az udvarában.

A mentelmi vita mindjárt Olay beszéde alatt érte el legvehemensőbb fokát. Fejérváry honvédelmi miniszter egy általános kijelentése ugyanis óriási zajt keltett. Kossuth Ferenc beszéde alatt azonban a vita már egy kissé el-laposodott. A jobboldalról lassanként kiszállin-

kozott, mint fog vergődni, ha ezt a rossz diákok, aki az egész év alatt egyetlen rajzát be nem adta: ő neki is át kell eresztenie. Ez egyszer megtréfáljuk a következetesség bajnokát.

— Telkes Ábel? Szó sincs róla! Nem felelt meg.

— De ha mindenki átengedi?

— Én nem! A rajzból nem!

— Visszavessük két hónapra?

— Én visszavetem!

Az igazgató félrehívta Gáthyt. Csak néhány szó jutott el hozzánk a rábeszélésből:

— Az a fiú ugyanis ingerült kedélyű. Szerencsétlen természet... Tudod-e, hogy öngyilkossággal fenyegetődzött? Most ugyanis napirenden vannak az ilyen szomorú diák-csínyek. Az éretlenség apró tragédiái!... Hát hirbe hozzuk az intézetünket? Mert az a fiú: az megteszi. Ismerem!

— En is ismerem. Haszontalan és gyáva. Ez is gyávaság, ez a fenyegetés. Nem tághatok. Ha őt átteresztém: át kell eresztenem valamenynyit, — hisz valamennyi jobban megérdemli, mint ő, ez a semmirekélő! S ha mind átteresztém, mily szegény! Mi lesz a buktatási — statisztikából?!

Gáthy Ferenc kipirult a fölhevüléstől. Így még nem láttuk. Hová lett a híres nyugalma a nyájassága?

Felsültünk alaposan. Az ő külön véleménye győzedelmeskedett.

III.

Másnap délután levelet kaptam tőle. Siessek hozzá. Borzasztó dolog történt.

Budán a Rózsahegy mögött, magános házában lakott. Kertjét maga művelte; s pompás rózsákat nevelt.

Felenség nem alkalmalkodott a házában, mint ő maga keserűen mondani szokta. De jóra való, idős gazdasszonya, meg inaslegénye volt. Ezek ketten fogadtak.

— Már elment a tanár ur. De mindjárt visszatér... Mondta, hogy csak tessék várni.

— De mi történt?

— Ó, majd hogy nagy szerencsétlenség nem lett belőle! Hát kérem, itt járt egy fiú. A Telkes Ábel, aki már sokszor betolakodott. Előbb kérésre fogta a dolgot, aztán sirt, majd megfenyegetőzött. Azt mondta, agyonlővi magát. A tanár erre leszidta és kiutasította. De az a rossz fickó, kérem, előrerántotta a forgópisztolyát...

— És?

— El is sütötte. Ide, a szive tájára, de szerencsére ott álltam a háta mögött és még jókor félreceptam a karját. De azért végig pörkölte a golyó a ruháját, az ingét, de a bőrét is ott az oldalbordáinál...

— Ugy hát! —

— Elvitte szárazon. A tanár ur rögtön elragadta tőle a gyilkos szerszámot. Itt van ni!

Es a gazdasszony, meg a legény mutogatta a veranda asztalán heverő fegyvert. Kezembe

vettem négy lövetű volt s három golyó még benne.

— Elszánt siheder!

— A tanár ur azonnal elindult vele. Viszi haza a szüleihez. Kocsin mentek.

Soká vártam, de Gáthy csak nem jött. Végre távoztam. De az utcán, a háza közelében mégis találkoztam vele. Fél volt dulva az arca. S komoran, a földre szegzett tekintettel állt meg...

— Ferencz!

— Te vagy? — riadt föl gondolataiból. — El van már intézve! Köszönöm, hogy jöttél, de képtelen vagyok beszélni is...

— Lásd, a mikor az ember fanatikusa a hivatásának.

Gáthy szemei, azok a bágyadt kék szemek fölillantak:

— Eh! A legnyomorultabb tanár én vagyok!... Esküszö is — igen!

— Az istenért!

— Hát csak csufoljatok ezentul is! Most már lehet... Jó estét!

Kezét nyujtotta, azután becsapta a háza kapuját.

IV.

Tudtam: mit értek a szavai alatt. E naptól fogva figyeltem a jó ember lekiállapotát. Folyvást ridegebb és bizalmatlanabb lett.

Amikor aztán június vége is bekövetkezett és a vizsgák izgalma tanulót, tanárt, igazgatót egyaránt idegessé tett: Gáthy Ferenc

gőztak az emberek egy kis füstszóra és adomázásra.

A folyosón hire járt, hogy **Nessi Pál** kérdőre vonta Fejérváry honvédelmi minisztert az Olay beszéde alatt tett kijelentéseért.

Részletes tudósításunk a következő:

(Nessi mentelmi ügye.)

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró Lukács László, Plósz Sándor és Csah Ervin miniszterek.

Elnök fél 11-kor nyitja meg az ülést. Az irományok előterjesztése után következett a napirend:

Nessi Pál mentelmi ügye.

Maróthy László előadó: Bár a Nessi-ügy lefolyása ismeretes, mégis röviden vázolja a Kolozsvárt történeteket és Nessi előadását, mely szerint ő az ijuságot rávette arra, hogy a Gotterhalte ellen a Kossuth-nóta helyett a Hymnuszszal tüntessen. (Élénk helyeslés a szélbalon.) Előadja a honvédségi becsületügyi eljárás megindítását és a mentelmi bizottság határozatát, hogy Nessi mentelmi joga nincs megsértve, (Zajos ellentmondás a szélbalon.) Helyeslés jobbról.) A tartalékos tisztek előbb elismerik a hadsereg szabályzatát. (Zaj.)

Rákosi Viktor: Mi aláírtuk a hadsereg alapszabályait. (Zaj, derűtség.)

Elnök csendet kér.

Maróthy előadó: A multban is indítottak tartalékos tiszteket képviselők ellen ily eljárást a nélkül, hogy a mentelmi bizottsághoz fordultak volna. (Nagy zaj. Balról: Elég hiba!) Kéri javaslatát elfogadását. (Helyeslés jobbról, zúgás balról.)

Longyel Zoltán kéri a kisebbségi vélemény felolvasását.

Elnök: Az ki van nyomtatva. Mindenki ismeri és előbb kellett volna kérni. (Ellentmondások a szélbalon.)

Madarász József a házszabályokra és gyakorlatra hivatkozva kéri.

Elnök (közbeszólva) kérem ne tessék folytatni, inkább felolvastatom. (Derűtség.)

Major Ferenc: Felolvassa a szélbal helyeslése között a véleményt.

(A kisebbségi vélemény.)

Olay Lajos, a kisebbségi vélemény előadója: Nálunk Magyarországon a mentelmi jog a képviselők és a nemzet alkotmányának legfontosabb joga. A kormány nem a nemzet választotta, hanem a korona kinevezett tanácsosa. Ezért sokszorosan ügyelnünk kell jogunkra. A mentelmi jog nincs kodifikálva nálunk. A kérdés mindig az, hogy meg van-e sértve a népképviselő szabad vélemény- és akciójoga. (Ugy

van!) Sajnos, nincs nemzeti hadseregünk. A katonaság állam az államban. (Zajos tetszés.) A katonaságnak nálunk külön szabályai vannak és a mi érzelmeinknek fittyet hánynak. (Igaz! Ugy van! A szélsőbalon.) Felhozza a „Szegeci Napló” egy cikkét, a mely szerint egy orvost a Kossuth-nóta miatt lefokoztak. (Nagy zaj a szélbalon.)

Polczner Jenő: Hát nem szabad a Kossuth-nótát énekelni! (Zaj.)

Olay Lajos: A Kossuth-nóta a leghazafiasabb nóták egyike. Hallatára le kell venni a kalapot! (Tetszés.) Nagyváradon egy tartalékos tiszthelyettes nem vette le a kalapját a Gotterhalte alatt és ezért őt megfosztották tiszti rangjától. (Zaj.) Így tehát katonáember nem is lehet képviselő. Minden ember, a ki nem nyomorult, kénytelen katonáskodni és ezzel el van tiltva a képviselőségtől, mert véleményeért kérdőre vonhatják. Nessi a Gotterhalte ellen tüntetett. Kötelessége volt tüntetni! (Zajos tetszés a szélsőbalon.)

Papp Zoltán: Fejérvárynak is tüntetni kellene ellene.

(A vihar kitör.)

Rákosi Viktor: O a Gotterhalte mellett tüntetett.

Olay: A katonáember polgári ténykedése alatt és emiatt nem vonható felelősségre. (Zaj! Ugy van!) És ezért nagyon szomorú az igazságügyminiszter mutkora véleménye.

Papp Zoltán: Nagyon szomorú. (Derűtség.)

Olay: Talán a bukástól fél a kormány?

Fejérváry br. honvédelmi miniszter: Dehogy félünk! (Derűtség.)

Olay Lajos: Bebizonyosodik, hogy a kormány nem a nemzet szolgája, hanem a király lakája. (Nagy zaj.)

Elnök: Olayt rendreutasítja.

Olay hivatkozik Kubinyi Gézára, a ki vele egyet ért, kár, hogy fel nem szólal.

Kubinyi Géza: Felszólalok, legyen nyugodt.

Olay: Hallatlannak mondja, hogy egy képviselőt oly bíróság elé állíthatnak, a hol a bíraskodásban becsületvesztést mondhatnak ki.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Becsülje meg magát, ha tiszt akar lenni. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Zajos felkiáltások: Rendre! Rendre! Folytonos zaj. Felkiáltások: Utasítsák rendre.)

Elnök: Elnöki kötelességemben senkitől, sem egyénektől, sem pártoktól befolyásoltatni magam nem engedem. (Zajos helyeslés jobbról.) A mi pedig a honvédelmi miniszter kijelentését illeti, az nem vonatkozott egyénekre, hanem általánosságban volt mondva. (Zajos helyeslés jobbról. Fejérváry igenlőleg iut.)

Olay azután arra kéri a Házat, mondja ki, hogy Nessi Pál mentelmi joga meg van sértve. (Helyeslés a szélsőbalon.)

mind türelmetlenebbül várta, hogy már vége legyen mindennek. De mire bezárták az iskola kapuját: még jobban meghasonlott. Agódtam érte. Minduntalan eszembe jutott „esküszegés”-e.

El kellett mennem a Rózsahegy mögé, a magányos házba. Ottthon találtam a gazdát. Széles karimájú, szalagnélküli szalmakalap volt a fején, sárgás arca csupa verejték. A kertben dolgozott, ebben a szük, de virágzó szép kertben. Mellette buzgózkodott a gazdaasszonya, meg a legénye. Kosárákba szedték a ribizlit, meg az egresset. A mint meglátott Gáthy örömmel sietett elém.

— Csakhogy itt vagy! Ma már jobban vagyok, kihevertem mindent . . . mindent! Cudar egy pálya . . . Legyűt!

— A tanári! Ugyan ne tréfálj!

— Na hát hallgass ide! A Telkes Ábel esetét tudod. Itt akart véget vetni az életének, itt az én békés otthonomban. El akart üzni innen azzal a véres esettel, mert elüzlött volna . . . Jó, hát áteresztettem. Igazán kétségbe esett az a fiu. Volt benne becsületérzés, akármiilyen haszontalannak ismertük. Nem akarta túlélni a szégyent . . . Ma is, valahonyszor egy virágot szakítottam, ágacska nyestem: mindig az ő elszánt, fiatal arca tűnt fel előttem.

— De hisz ez gyávaság, Ferenc!

— A legnagyobb, tudom. Hallgassd csak. Másnap meglátogat a sánta Molnár Ferenc, ki most a hetedikbe jár. Becsületére fogadja, hogy a Dunába öli magát, ha nem könyörülök rajta.

Persze, kikérgettem. Harmadnap a vöröshaju Kovács Dénes azzal állít be, hogy kiugrik a szabadkézi rajz-terem ablakán — kérlek, a harmadik emeletről.

— Ezt is kikérgetted?

— Ki! De mi haszna? Nap-nap után néztem a két haszontalant. Csupa dac és halál-megvetés az arcuk, de holnap már sápadt lehet és fagyos . . . És én legyek az oka? Halálba kergetsem a két boldogtalant, mint ahogy Telkes Ábel akartam kergetni?

— De hisz akkor vége minden rendnek?

— Ej, hát elrontsam a szünidőmet? Össze-rezdüljek valahányszor virágot szakítok, mert két fiut leszakítottam az élet fájáról? De hát a többi? Hányan lehetnek még?

— S az esküd? Hisz felesküdtünk, hogy pártatlanok és igazságosak leszünk!

Hát arra esküdtünk-e, hogy kétségbeejtsük azokat, kiket embereké kell nevelnünk? Azt fogadtuk-e, hogy jóra való bizonyítvány helyett, pisztolyt adunk az ifjak kezébe?

— Nem értelek . . .

— Hát én értem önmagam? Már nem. Gyáva és pulya lettem. De hát mi más lehet a pályatévészett ember? Mindegy! Beadtam lemondásomat. Nyugdíjba megyek. Többet rá nem lépek arra a katedrara. Ej no! Fő az, hogy a pösze Telkes Ábel él, a sánta Molnár Ferenc vigan füttyürész és a vörös Kovács Dénes a markába nevet. Csak hand mulassanak rajtam, hogy rám ljesztettek.

(Kossuth javaslata.)

Kossuth Ferenc: A honvédelmi miniszter olyan kijelentést tett, amely könnyen félreértésre adhat alkalmat. Itt konkrét dologról lévén szó, a miniszter csak nem akarja befolyásolni az eljáró becsületbíróságot.

Fejérváry báró: Természetesen nem!

Kossuth Ferenc: Reméli, hogy ezt a miniszter ki fogja jelenteni. Kéri, hogy ezt az ügyet ne tekintsek pártügynek. A képviselő mentelmi joga a legszentebb jog. Ezt minden képviselőnek kötelessége megvédeni. A király ugyan tiszteli az alkotmányt és nem kell féltelnünk törvényeink tiszteletét, de a jövőben megtörténhetnek újból, miként a multban, törvénysértések és ezért kell ügyelnünk jogunkra.

Hivatkozik a tuloldaliak lelkiismeretére és kéri őket, hogy a nemzeti népképviselőt szuverén jogát szem előtt tartva ítélkezzenek. Amit Nessi tett, azzal mindnyájan itt egyetértenek. (Zajos helyeslés a szélbalon.) Jogosan elvárható volna, hogy a magyar királyt magyar földön magyar himnusszal üdvözljék. (Zajos tetszés a szélbalon.) Mióta vétek a himnusz énekelni? Tiltakozk az ellen, hogy a Kossuth-nótát dicsasztiaellenesnek mondják. Az a dal a bála, a hazafias visszaemlékezés dala, és az a nemzet, amely haláttalan nagyjai iránt, nem érdemes az életre, végül határozati javaslatot nyújt be, mely szerint mondja ki a képviselőház, hogy a képviselő mentelmi joga a képviselő minden ténykedésére vonatkozik, őt megfélemlíteni és szabad ténykedésében megakadályozni nem szabad a mentelmi jog sérelme nélkül és végül mondja ki, hogy Nessi mentelmi joga meg van sértve. (Élénk helyeslés a szélbalon.)

(Az igazságügyi miniszter.)

Plósz igazságügyminiszter: A mentelmi jogot a szabályzat és a gyakorlat határozza meg. Ez a kérdés jogi kérdés. Nem akar kiterjeszkedni az összes mentelmi jogokra, most csupán a bejelentett esetről beszél. Az abszolút mentelmi jog a képviselő teljes szólásszabadságára vonatkozik. Ezért őt semmiféleképpen felelősségre vonni nem lehet, kivételt képez, ha egy képviselő államellenes izgatást követ el, a melyre nem vonatkozhatik a mentelem. (Zajos helyeslés jobbról.) A mentelmi jog bírálataban a hazai talajon kell maradnunk.

Felkiáltások: Miért?

Plósz miniszter: Mert mihelyt elhagyjuk a hazai jog talaját, felmerül a kérdés, melyik külföldi mentelmi jog szerint bíráljunk. Tudva levő, hogy a különböző államokban enyhébbek és szigorubbak a mentelmi jog szabályai. Tehát a hazai jog alapján kell bírálunk. Felolvassa az ide vonatkozó intézkedéseket, melyek szerint személyes szabadság megvédéséről és a képviselői gyakorlat megakadályozásáról van ott szó. A képviselőház gyakorlata bizonyítja, hogy ily esetekben, mint a konkrét eset is, a mentelmi jog megsértését nem látta. Hivatkozik a Kuriára. Nos, fegyelmi ügyekre vonatkozólag a Kuria azt mondta ki, hogy nem képeznek mentelmi sérelmet. (Ellentmondások balról.)

Olay: Az más eset volt.

Plósz miniszter: Ha egy ügyvéd elveszti a diplomáját, ez érzékenyen sérti, de mentelmi jog sérelmet nem képez. (Ellentmondások a szélbalon.) Fenntartja állítását. Ha kimondja a Ház, hogy a mentelmi jog kibővítettik, minden zaklatás, politikai üldözés mentelmi sérelmet képez, akkor lehet új alapon ítélkezni.

Olay: Hiszen ki van mondva.

Plósz miniszter: Eddig nincs kimondva. Különböző eseteket hoz fel, a melyek mentelmi jog sérelmet most nem képeznek.

Felkiáltások: De ki kell kérni őket!

Plósz: Nincs kimondva ez, a gyakorlat az ellenkezőt bizonyítja. Ha a fizetése a képviselőnek is van foglalva zaklatásból, akkor a mentelmi jog sérelem? (Igen!) Akkor a mentelmi jognak nincs határa! (Zajos helyeslés jobbról.) Jelen esetben nem látja a mentelmi jog sérelmet és arra kéri a Házat, hogy fogadja el a bizottság javaslatát. (Helyeslés jobbról.)

(A mit kutyába se vezetnek.)

Szünet után.

Sebas Dénes szintén a mentelmi jog sérelmének kimondását kéri és Kossuth határozati javaslatának elfogadását.

Szatmári Mór szerint Nessi a katonai tulajdonságok miatt jelentette be az ügyet, mert a

katonaság a nemzeti szuverenitást kutyába se veszi.

Elnök kéri a szónokot, hogy kijelentéseit jobban válogassa meg.

Szatmári folytatja beszédét s végül Kosuth határozati javaslatának elfogadását kéri.

Ezzel az ülés befejeződött. Holnap a Népszíni tárgyalását folytatják.

Vegykisérleti állomás, vagy egészségügyi múzeum?

(A közegészségügyi-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Ismertettük lapunkban dr. Liebermann Mór budapesti egyetemi tanárnak Aradváros tanácsához intézett azon beadványát, melyben a hirneves professzor arra hívja fel a várost, hogy Aradon egészségügyi múzeumot állítson fel. Liebermann dr. beadványában nagy vonásokkal körvonalozta a múzeum létesítésének módjait, de túlságosan optimisztikus a kivitel lehetőségének meghatározásánál. Az a nézete ugyanis, hogy a városházán bizonyára lesz három-négy felesleges terem a múzeum számára, akad egy szolga is, aki felügyelni fog, fűtés, világítás lesz ingyen, s így tovább.

Az egyetemi tanárnak ezt a felhívását a tanács kiadta az egészségügyi bizottságnak, amely ma délután foglalkozott a kérdéssel. A múzeum tudvalevőleg a fűtés, világítás, szellőztetés, butorzás, a tápszerek eltartására, az emberi test ápolására vonatkozó eszközök, továbbá rajzok, grafikumok kiállítására szolgál.

Posgay Lajos dr. főorvos szót elsőknek a tárgyhöz. Foglalkozott ezzel a kérdéssel, s meggyőződött arról, hogy a higiéniai múzeum felállítása nagy horderejű dolog, ennek létesítése tehát előmozdítandó. Nem hiszi azonban, hogy olyan könnyen volna az megvalósítható. Már az első berendezkedéshez szükség van két-három tágas szobára, amilyen a városházán nincs, ennek minimális évi bére öt-hatszáz korona. Állandó gondozó-szolgára van szükség, városi szolgát erre a célra felhasználni nem lehet. Ennek fizetése évenként legalább 1000 korona. Fűtés, világítás 400 korona, berendezés 1000 korona, szemléltető tárgyak beszerzése 500 korona, ezek elhelyezése 200 korona, felolvasásokra 400 korona, összesen tehát legalább is négyezer korona. Azt hiszi ennél fogva, hogy legfeljebb elvileg lehet elhatározni a múzeum létesítését, nincs kilátás azonban arra, hogy a város ezt a költséget megadhassa.

Kabdebó János dr. Ez a tanács dolga lesz, mi csak annyit mondjunk ki, hogy a múzeum felállítása óhajtható.

Tisch Mór dr. meg van győződve arról, hogy ezt a kiadást nem lesz hajlandó a város a jövő évi költségvetésbe felvenni.

Leitner Ernő dr. felszólalása fordulatot adott a tanácskozásnak. Az volt a véleménye, hogy az egészségügyi múzeumnak Aradon aktuális fontossága nincs. Azt a pénzt, amit ez a múzeum igényelne, sokkal fontosabb egészségügyi létesítményekre lehetne fordítani. Ilyen például a vegykisérleti állomás felállítása, mely kevesebb pénzbe kerülne és mégis sokkal szükségesebb és fontosabb, mint egy egészségügyi múzeum. Azt sem hiszi, hogy volna Aradon iparos, aki ilyen tárgyakat kiállítana.

Fényes Dezső: Elég komolyan tartja ezt a tervet ahhoz, hogy a bizottság foglalkozzék vele. A vegykisérleti állomást ő is fontosnak és szükségesebbnek tartja, mint az egészségügyi múzeumot. Azt hiszi azonban, hogy fokozatosan mindkettő megvalósulhat lesz, mint ahogy az aradi ereklyemúzeum is egynehány darab ereklyéből származott. Az a véleménye,

hogy a város lépjen érintkezésbe a kereskedelmi akadémiával vezetőjével, s miután ennek az iskolának áru ismertető szertára van, ennek fejlesztéséhez járuljon hozzá a város s ez lassankint múzeumná fog kinővekedni. A vegykisérleti állomást úgy gondolja megvalósíthatónak, ha a tanács igénybe veszi Telbisz György dr. reáliskolai vegyész-tanár szakértelmét, az ő tudását és a műszereit, s azt hiszi, hogy évenként — mondjuk — 500 korona honorárium ellenében a tanár hajlandó lesz a város vegyi vizsgálatait elvégezni.

Posgay Lajos dr. megjegyzi a Fényes Dezső felszólalására, hogy a vegyvizsgálatok illeténi elvégzése céljából már két év előtt tárgyaltak Telbisz György dr.-ral, már akkor megakadtak azonban a tárgyalások, mert ez a vizsgálati mód is bele került volna a városnak új műszerek beszerzése folytán kétezer koronába.

Tisch Mór dr. azt javasolta, hogy írjon át a tanács Tamesvárra és Debrecen városokhoz, ahol vegykisérleti állomások már vannak s ezektől kérjen tájékoztatást arról, hogy miként létesültek azok.

A bizottság az elhangzott felszólalásokat magáévé tette s a tanácsnak azt a javaslatot adja, hogy a vegykisérleti állomás felállítására vonatkozólag Telbisz György dr. tanárral, az egészségügyi múzeum dolgában pedig a kereskedelmi iskola igazgatóságával lépjen érintkezésbe.

Az ülésen Kabdebó János dr. elnöklése alatt jelen voltak: Posgay Lajos dr., Fényes Dezső, Tisch Mór dr., Leitner Ernő dr. és Ötvös Dániel dr.

Tizenöt évi fegyház.

(Ítélet a borosjenői gyilkos ügyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

A borosjenői gyilkos, Száv Péter fölött az aradi esküdtszék ma hozta meg verdiktjét, melylyel bűnösnek mondotta ki a konokul tagadó vádlottat a Bucz Flóra meggyilkolásában. Eme verdikt alapján a bíróság súlyos ítéletet mondott a vádlott fölött. Tizenöt évi fegyházzal sújtotta a megátalkodott gonosztevőt.

Olyan nagy ez a büntetés, a milyen régen nem hangzott el az aradi törvényszék tárgyalási termében. De ez a szigorú ítélet mintegy visszhangként is hathat azokra a rémhírekre, melyek a megye több részéről nap-nap mellett felhangzanak. A megyében uralkodó anarkiaszerű állapotokra jótékony hatással lesz néhány ilyen ítélet, mert ma már úgy állunk, hogy a megyében szabad mesterségnak tekintik a gyilkolást.

A mai befejező tárgyalásnak egyébként a perbeszédék és az ítélet hozatala voltak a kiemelkedő részei.

Először a kérdéseket szövegezték meg, azután Mészáros Antal dr. kir. ügyész mondotta el nagyhatású, jogászilag, és szónokilag egyaránt értékes beszédét, mely így kezdődött:

Szav Péter borosjenői volt községi rendőr egy emberélet kioltása miatt áll az esküdtszék előtt; egy emberéletért, melynek kioltásával megfosztott egy családot fejétől, kenyérkeresőtől. Az ok, mely miatt ezt tette, az ő vallomásából ki nem tűnik, mert bár beismerte, hogy abban a községben, hol Buc Flóra tragédiája lejátszódott, százával voltak ellenségei: csak arról az egyről, a megölt Buc Floréről, ki nek életéért isten és emberek előtt felelősséggel tartozik, nem állítja, hogy ellensége lett volna, amiből az következne, hogy miután embert ok nélkül nem szokás ölni: nem ölte meg Buc Florét, mert erre oka nem volt. A tagadásban levő vádlottak megszokott védelme ez, melyhez csatlakozik még az a törekvés, melylyel a tanuvallomások erejét meggyengíteni, megsemmisíteni törekednek. És vádlottnak

ez a törekvése megnyilvánult, nemcsak azon vallomásokkal szemben, melyek súlyos bizonyítékát képzik bűnösségének, de megnyilvánult oly vallomásokkal szemben is, melyek lényegtelenek, e bűnper sorsának eldöntésére befolyással kevésbé, vagy éppen nem bírnak.

Ha önök tisztelt esküdt urak vádlott vallomásának értékét, megbízhatóságát tulajdoníthatnának lelkiismeretük, mely itélkezésükben kell, hogy uralja önöket, nem sugalhatna mást, mint azt, hogy ez az ember nem bűnös, hanem ártatlan. De meggyőződésem, hogy amíg egyfelől vádlottnak vallomása, egész egyénisége, viselkedése a bűnös impresszióját ébresztette fel önökben, addig a tanuvallomások meggyőző ereje kételet eloszlató bizonyosságra emelte azt a vádat, hogy Buc Florét Száv Péter ölte meg. Vádlott tagadásával szemben, nekem a közvád képviselőjének kötelességem bizonyítani az ő bűnösségét, az én kötelességem nem légből kapott érvekkel, az önök érzelmi világát befolyásoló hangulat keltéssel, hanem objektív bizonyítékokkal felépíteni a vádat, melynek szilárd alapján nyugszik az önök lelkiismerete, itélete, mely itéletükkel elégtételt kell szolgáltatniok a megsértett jogrendnek, elégtételt a megölt utódainak. Legyenek tehát t. esküdt urak hozzám bizalommal, hallgassák meg vádatom, melynek bizonyítékát a bűnper anyagából merítettem.

Az ügyész ezután ismertette a bűnügy tényállását, azután áttért az egyes bizonyítékok mérlegelésére, majd azon körülményeket sorolta fel, melyekből beigazoltnak látja a gyilkosságot, végyül kérte az esküdteket, hogy az általa feltett kérdésre „igennel” feleljenek.

Pop C. István dr. védő terjesztette elő ezután védbeszédét: A tanuk vallomásának megbízhatóságát vitatta. A sértett vallomásra sem lehet — ugymond — építeni, mert az szuggeszciók hatása alatt vallott rá védencére. Szerinte fel nem tehető, hogy védenca egy oly forgalmas helyen, mint ahol sértettet meglőve találták, merte volna sértettet lelőni. Teljes felmentést kér.

A perbeszédék elhangzása után az eínök kitanította az esküdteket, mire ezek visszavonultak. Egyhangulag bűnösnek mondották ki Száv Petrut a szándékos emberölés büntetésében, mire a bíróság visszavonult ítélethozatalra.

A bíróság a marasztaló verdikt alapján Száv Petrut tizenöt évi fegyházzal és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. A védő is, az ügyész is felebbezett. Utóbbi a 92. szakasz alkalmazása és az általa indítványozott 91. szakasz mellőzése miatt, mely utóbbi szakasz életfogytiglani fegyházbüntetést ír elő.

A vádlott egykedvűen fogadta az ítéletet s mikor megkérdezték, cinikus nyugalommal egyezett bele, hogy Buc Flóra özvegyének 400, három gyermekének egyenként 200 korona kártérítést ítéljen meg a bíróság.

TÁVIRATOK.

A két évi katonáskodás.

Páris, november 20. Roland a két éves katonai szolgálatról szóló törvényjavaslat előadója a szenátusban, úgy nyilatkozott egy újságíró előtt, hogy biztosan remélhető, hogy a törvény már az 1904. október havában bevonuló ujoncokra alkalmazható lesz.

A hadi jog megszüntetése.

London, november 20. A lapok jelentik Johannesburgból tegnapi kelettel: A hadijogot holnap, a mikor a békerendelet életbe lép, megszüntetik. Az új törvény bizonyos korlátozása mellett megengedi a bevándorlást és szabályozza a bevándorlási engedélyek rendszerét.

Bloemfontein, november 20. A hivatalcs lap külön kiadásban kihirdeti a hadijog megszüntetését, a melynek helyébe a transzválihoz hasonló békerendelet lép.

A borosjenői ügyvédek és az aradi csődbíróság.

(A törvényszéki elnök cáfolata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Az igazságszolgáltatás egyik ágában sincs annyi kontroverzia, annyi surlódás bíróságok és ügyvédek között, mint a csődügyekben. A jó csőd tudvalevőleg titkos vágya, hő álma minden ügyvédnek. Jó csődökre ügyvédek megházasodnak, mert a jövedelmező csődöt sok ügyvéd existenciának tekinti. A baj az, hogy nem minden csőd jövedelmező, pedig minden ügyvéd jövedelmezőt akarna. Így aztán sok ügyvéd, aki nem kap olyan csődöt, melyből esetleg az adósságait is le tudja fizetni, melőzöttnek tekinti magát azokkal szemben, aki jobb csődöt kapott.

Ezek az állapotok szülik az ellentéteket bíróság és ügyvédek között. Így van ez mindenütt. Temesvárott az ügyvédi kar a múlt évben éppen a csődügyek miatt mondotta ki a formális sztrájkot, mely akkor nagy feltűnést keltett.

Természetes, hogy az aradi törvényszék sem kivétel. Kisebb-nagyobb összetűzések itt is napirenden vannak. Most felmerült egy olyan eset, melyben ügyvédek és bíróság szembe kerültek egymással.

Az eset előzménye a következő:

Plesch László borosjenői kereskedő megszökött s hitelezői csődöt kértek ellene. A csődöt az aradi törvényszék elrendelte s tömeggondnokul Fülöp Gy. Géza dr. borosjenői ügyvédet nevezte ki. Fülöp ügyvéd nem fogadta el a kinevezést s ugyanekkor a többi borosjenői ügyvéd nyilatkozatot küldött be az aradi törvényszékhez, melyben bejelentik, hogy kinevezetésük esetén ők sem fogadják el a tömeggondnoki kirendelést. Egy aradi lap most úgy kommentálta a dolgot, mintha az ügyvédek eme dacoló magatartásának az volna az oka, hogy két évvel ezelőtt a borosjenői járásban egy jövedelmező csőd nyílt meg, de ezt a csődöt egy aradi ügyvéd, állítólag a törvényszék csődbiztosának apósa kapta.

A nyilatkozat, melyet a borosjenői ügyvédek az aradi törvényszékhez beküldtek, szöveg szerint így hangzik:

Tekintetes kir. Törvényszék!

Minthogy a vagyonbukott Plesch László borosjenői kereskedő csődtömeg gondnokává kirendelt dr. Fülöp Gy. Géza borosjenői kártársunk e tisztséget — álláspontunkhoz képest híven — nem fogadta el s így lehetségesnek látszik, hogy helyette egy másik ügyvédet rendelne ki: illő tisztelettel bejelentjük, hogy kirendelése esetén a tömeggondnokságot, ugyszintén megválasztásunk esetén a csődválasztmányi tagságot egyikünk sem fogadja el.

Ehathározásunk indító oka az, hogy a tekintetes Törvényszék a vidéken előforduló nagyobb csődöknél tömeggondnoknak mindig aradi ügyvédet rendel ki és ezen gyakorlatának okául a rendszerinti csődbiztos ur a közelmúltban azt nyilatkoztatta ki, hogy a vidéki ügyvédek e tekintetben nem eléggé megbízhatók.

Ezt pedig reánk és az ügyvédi karra méltánytalannak és sértőnek tartjuk.

Tisztelettel

Dr. Mész Samu.

Fejér György.

Dr. Burdan Ivádar.

Tessényi Károly.

Ezt a nyilatkozatot a törvényszék csődbírósága áttette az elnöki osztályhoz.

Ottrubay Károly kir. törvényszéki elnök erre a beadványra, illetőleg az említett hírlapi közleményre vonatkozólag a következő nyilatkozatot adja ki:

A borosjenői ügyvédek magatartása valóban meglepő, de éppen nem indokolt. Nem fogja ezt annak tartani senki, aki a sérelmesnek talált tömeggondnoki kirendelés körülményeit ismeri. A kérdéses csőd megnyitása idején Borosjenőn három ügyvéd volt: Fejér György ügyvéd, ki ellen a törvényszéknek semmi kifogása sem lehetett, ép azon időben bonyolította le ugyancsak jövedelmező csőd-ügyét. Ennek nyomban egy újabb és még nagyobb csődöt adni indokolt nem lett volna. Tessényi Károly és Fülöp Gy. Géza dr. ügyvédek pedig, kiknek anyagi viszonyai a kir. törvényszék előtt nem voltak ismeretlenek, egy több mint százezer forint értékű csődtömeg kiosztásánál ép ezen oknál fogva figyelembe vehetők nem voltak.

Természetes, hogy a kir. törvényszék Aradról volt kénytelen tömeggondnokot kirendelni, s hogy választása helyes volt, mutatja az eredmény. E nagy csődügy két év alatt az összes érdekelték legnagyobb meglegedésére befejezést nyert.

Valótlan különben az is, hogy a kérdéses csődügyben a tömeggondnok a csődbiztos apósa volt, mert ez ügy előadója és csődbiztos Radány Dezső dr. volt, kinek apósa tudvalevőleg nem aradi ügyvéd.

Ottrubay Károly,

elnök.

Alighanem fog még ebben az ügyben több szó is esni. Bizonyos azonban, hogy mindaddig, míg a csődtömeg-gondnoki kirendelés bizalmi kérdés marad, mindig lesznek ilyen surlódások.

Fejérváry báró afférja.

(Lovagias ügy Nessi Pállal.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 20.

A képviselőház mai ülésén nagyon izzó volt a hangulat. Nessi Pál mentelmi ügyének a tárgyalásába fogtak bele s már az első nap olyan magas fokra hágott a szenvedély, hogy Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszternek lovagias ügye támadt Nessi Pállal, a kinek személye körül az egész mostani vita folyik.

Olay Lajosnak, a kisebbségi vélemény előadójának egy megjegyzéséből indul ki tulajdonképp az affér. Olay beszéde folyamán hallatlannak mondta, hogy egy országgyűlési képviselőt, ha az tartalékos, vagy szolgálaton kívüli viszonyban lévő katonatiszt, olyan bíróság elé állithatnak, a mely esetleg becsületvesztést mondhat kireá.

— Becsülje meg magát, ha tiszt akar lenni! — szölt közbe izgatottan a honvédelmi miniszter.

Ezt a megjegyzést óriási zaj és zugás követte. A függetlenségi felugráltak helyükről s több percig fülsiketítő lárma tette lehetetlenné a tanácskozást. Inzultust láttak a miniszter megjegyzésében Nessi Pál személye ellen s minduntalan ezt kiáltották:

— Rendre kell utasítani a honvédelmi minisztert!

— Lakáj! . . . Ki vele! . . .

Apponyi Albert gróf többszöri csengetés után helyreállította a csendet. Aztán kijelentette, hogy az elnöki teendőkre nézve nem kér senkitől figyelmeztetést. Megteszi a rendreutastást bárkivel szemben is, ha az szükséges. Egyébként a honvédelmi miniszter inkriminált közbeszólását illetőleg az a megjegyzése, hogy az nem

vonatkozott bizonyos egyénekre, hanem csak általánosságban volt mondva.

Szünet alatt híre járt, hogy Nessi nem elégszik meg az elnöki kijelentéssel s annak dacára is magyarázatot szándékozik kérni magától a minisztertől. Így is történt. Kubik Béla és Fáy István felkeresték Nessi megbízásából Fejérváry bárót és felvilágosítást, esetleg elégtételt kértek tőle a közbeszólás miatt.

Mikor Kubik előadta az ügyet, a miniszter így felelt:

— Nem fogok elégtételt adni. Arra itt nincs szükség. Apponyi megadta a kellő felvilágosítást bent a Házban, ezután én már kihívást el nem fogadok . . .

Kubik igyekezett rábeszélni a minisztert, hogy a dolognak mégis csak kell adni valami formát. A miniszter hivatkozott a gyorsírói feljegyzésre, a mely mindent megmagyaráz.

Nessi később Kubikot és Fáy helyett Krasznay Ferencet újból Fejérváryhoz küldte. A miniszteri szobában aztán a gyorsírói jegyzetekből konstatálták, hogy Fejérváry br. csak általánosságban beszélt, Nessi Pált tehát nem akarta megsérteni. Ezzel az affért befejezték.

Visszaélések egy hidépítésnél.

(Zsarolással vádolt vállalkozó.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

A panamák áramában uszunk. Mindenütt panama, visszaélés, amerre csak tekintünk; úgy az állami, mint magánvállalkozásokban. Jelen alkalommal a radna-lippai hid építkezéséről van szó, melyről röviden már említést tettünk s melyről most a következő részleteket jelentik:

A radna-lippai hid építését az állam Fischer Henrik építőnagyvállalkozóra bízta, aki oda helyettesül alkalmazottját, Vidor Jenő mérnököt küldötte le. A hidhoz a kereskedelmi miniszter részéről ellenőrzőül és miniszteri főfelügyelőként Novakovits Péter főmérnök küldetett ki. A hid folyó évi április havában készült el.

Fischer vállalkozó azonban ekkor azzal állott elő, hogy tetemes többlet-munkája van s e címen 97.000 koronát követelt még az államtól. A kereskedelmi miniszteriumból erre bizottság jött le Aradmegyébe helyszíni szemlére, hogy tényleg van-e többlet-munka? Az ellenkezője derült ki éppen: hogy Fischer nemhogy többlet-munkát végzett volna, hanem éppen ellenkezőleg megtakarítást ért el. Ezt Novakovits főmérnök állapította meg s tett róla jelentést.

Ilyen előzmények után a kereskedelmi miniszter ez évi május havára tüzte ki a radna-lippai hid átvételét, amelynél Novakovits főmérnöknek fenti véleményes jelentését elő kellett volna terjeszteni. Az átvétel azonban mindaddig nem történt meg, amennyiben a számlás mindmáig elintézetlen s a kilencvenhét-ezer koronás követelés a levegőben lóg. Miatta polgári és büntetőpör támadt.

Fischer megbízottja, Vidor Jenő mérnök ugyanis április 12-én, vagyis Novakovits főmérnök véleményének nyilvánítása után s így a május hónapra kitűzött, de keresztül nem ment hid-átvétel előtt levelet írt a főmérnöknek, melyben fölhívta, hogy fizesse meg azt az 5860 koronát, melyet neki a hidépítés ideje alatt kölcsönözött. Mert ha nem rendezi a dolgot három napon belül, úgy bepörl.

Novakovits főmérnök erre a levéllel a kereskedelmi miniszterhez ment s elpanaszolta,

hogy Fischer pressziót akar rá gyakorolni, mert tőle soha egy krajcárt nem kért és így nem is kapott. Egyben maga ellen fegyelmi eljárást kért. Sőt tovább ment. Nem elégedett meg az- zal, hogy az ügy a fegyelmi eljárás során legyen tisztázva, hanem egyttal a büntető tör- vényszéken a levelet aláíró Vidor Jenő ellen *zsarolás és rágalmozás címén* följelentést tett.

A kir. ügyészség megbízásából a rendőr- ség már befejezte az előnyomozatot. Kihallgat- ták Vidort, aki megmaradt amellett, hogy No- vákovitsnak tíz részletben csakugyan kölcsön adta az 5860 koronát, de állítását mivel sem tudja bizonyítani. Maga a vállalkozó, Fischer Henrik mitsem tud az esetről s ő Vidornak se megvesztegetésére, se más célra pénzt nem adott.

Megemlítjük még, hogy Vidor azóta pol- gári pört indított Novákovits ellen, akinek ha- tározott tagadásával szemben ehelyütt sem tud bizonyítani. A büntetőpör sorsa, amelynek be- fejeztéig a fegyelmi eljárás szünetel a miniszte- riumban, már legközelebb eldől.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi kőműves-szegédek önképző szak- egyesülete november hó 23 án, vasárnap a „Vass“ szálloda összes termeiben dal, szavalat és színi- előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Színpadra kerül a „Virágfakadás“ Murai Károly vigjátéka. Bolépti díj előreváltott személyjegy 60 fillér, este a pénztárnál 80 fillér. Fentartott számozott hely 1 korona.

Két férj, egy asszony.

— Az aradi anyakönyvi-hivatal pikantériája. —

Arad, november 20.

Az aradi anyakönyvi hivatalban, hol a törvény rideg formáságai között sok regény-fejezet játszódik le, pikáns és mozgalmas történet a napok- ban. A szereplők Szondy Béla anyakönyvvezetőn ki- vül a következők: a *vőlegény, a menyasszony, egy fiatalember* (aki a vőlegény jogait élvez), *az apa és násznép.*

A vőlegény és menyasszony néhány nap előtt megjelent, és az anyakönyvvezető összeadta őket. A papi áldást három napra elhalasztotta a fiatal pár, s ez időre a törvény szerinti férj és feleség szigorúan külön váltak.

Mikor a lakodalom napja elérkezett, nagy meglepetés érte a férjet: új felesége (aki még csak in effigie volt a felesége) *eltűnt a szülői házból.* Az apja nem tudta hova lett. Este még látta, de reg- gelre már üres volt az ágya.

Egy nap mulva újabb részlettel szaporodott ez a furcsa házassági történet. Az eltűnt feleség meg- jelent újra az anyakönyvi hivatalban, s ezttal egy másik férfi oldalán. Az volt a kívánsága, hogy *ad- ják össze új párjával,* mert a másikat nem sze- reti. Elmondta, hogy az esküvő előtti éjszakán meg- szökött ezzel a legénynyel, azóta vele töltött egy napra való mézeshetét. Egyszóval az új párja, anél- kül, hogy férje lett volna, a férj minden jogában dusslakodott.

Hogy a helyzet teljesen bonyodalmas legyen, megjelent az anyakönyvi hivatalban a törvényes férj is, és visszakövetelte a feleségét. Nagy zene- bona keletkezett ebből, s beleszólt a dologba az idő- közben megérkező apa is.

A menyecske, aki — ha két férfi révén is — tényleg és mindenképen asszony lett, radikálisan kijelentette:

— Nem megyek vissza a másikhoz, mert az beteges és nem szeretem.

A szemeit azután simogató mosolygással ve- tette a szerencsés legényre, aki tényleg derekabb ember volt a férjnél.

A házasságkötés egyik tanuja is szót kért, s kijelentette, hogy csak úgy mehet vissza a megszö- kött feleség a férjéhez, ha bebizonyítja, hogy semmi

rossz sem történt vele, amíg a szülői háztól tá- vol volt.

— De nem akarok visszamenni — vágott közbe az asszony.

A férj úgy látszik nagyon szerette a szép barna asszonyt, mert megadóan mondta:

— Nem bánom, akármilyen történet is, visszave- szem. Megbocsátok neki.

— Nem szorulok a bocsánatra — kiáltott a fe- leség — nem megyek hozzá!

Mindez természetesen nem tartozott az anya- könyvvezetőre, s nagy küzdelemmel sikerült a fur- csa násznépet kiterelni a hivatalból. Ezzel a törté- net fonala megszakadt a nyilvánosság számára.

Böhm Adolf sikkasztása.

(Kifogások a vádirat ellen. — A zárt tárgyalás. — Szakértő és ellenfél. — Orvosi vizsgálat. — Mikor lesz a főtárgyalás? — Böhm cellájában. — Arverés a butorokra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Böhm Adolf bűnügyében a védő, Czédly Károly dr. ma nyújtotta be az aradi kir. tör- vényszék vádtanácsához a kir. ügyészség által hozott és általunk részletesen közölt vádirat el- len, a büntető perrendtartás értelmében bead- ható *kifogásokat.*

A kifogások folytán a törvénytörvények vádta- nácsa ezeknek tárgyalására rövid határnapot tartozik kitűzni s ez lesz ebben a szomorán szenzációs ügyben a *legelső tárgyalás.* Ezen Böhm Adolf is jelen lehet, ha akar s valószínű is, hogy erre az alkalomra fel fogja magát ve- zettetni.

A tárgyalás különben *zárt lesz* s ott a bi- róságon kívül csak a vádhatóság képviselője, a védő s azonkívül csak a felek lehetnek jelen. A kifogások tárgyalásának eredménye vagy az lehet, hogy még egyes tények megállapítása céljából vizsgálatot rendelnek el, vagy az, hogy Böhm Adolfot *vád alá helyezik.*

A terjedelmes kifogások a vádirattal szem- ben különösen a következő irányban foglalnak állást:

A védő támaszkodik az *elévülésre.* Ugyanis a védelem szerint a Böhmöt terhelő bűncse- lekmények csaknem mind *elévültek* büntetőjogi szempontból. Azután a vádirat minősítése ellen foglal állást, s általában az az álláspontja, hogy ahol a cselekmény el nem évült, ott csakis *egy rendbeli folytatólagosan elkövetett egyszerű sikkasztásról van szó,* mely a btkv. 355. §-ába ütközik és a 356. §. szerint minősül.

Állást foglal továbbá a vádirat ténymegál- lapításai ellen és az azokból levonható jogi kö- vetkeztetések ellen különösen, mert a vádirat *ravasz fondorlatot* is kíván megállapítani. Vé- gül kéri a vizsgálat elrendelését általában és különösen azért, mert *Lacszay Endre szakértő* még a nyomozás folyamán a panaszos Ipar- és Népbank igazgatója, — tehát *ellenfél lett.*

A vizsgálat során érdektelen szakértői szemlélet kér különösen annak a megállapítása céljából, hogy nincs ravasz fondorlat.

A védelem szerint a szakértő csak jogász és banküzleti szakember lehet s mint ilyen *Pálmai Lajos dr. kir. közjegyzőt* hozza javas- latba. A vizsgálatot azért is kéri a védelem, mert szerinte a vizsgálóbíró beavatkozása ilyen kényes és bonyolult jogi kérdésekben nem nél- küözhető.

Végül kéri orvosokkal megvizsgáltatni Böhmöt annak a megállapítása céljából, hogy fizikailag képtelen szökni, annyira beteg, s ezen az ala- pon kéri a *szabadlábra helyezést.* Az orvosi vizs- gálatot két magán orvossal és a törvénytörvényi orvossal óhajtja megajteni.

Jogász körökben különösen a minősítést illetőleg élénk érdeklődéssel várják a vádtanács határozatát, mely különben rendszerint meg szokott egyezni a vádirattal annál is inkább, mert a vádhatározat a törvény kifejezése sze- rint is *gyanuoatok* alapján szokott csak megho- zatni, s a minősítés a főtárgyalásnak lesz a nagy és nehéz munkája.

A vádtanács, mint értesülünk, e hó 26-án össze fog ülni a kifogások tárgyalására, s ha az eredmény a vád alá helyezés lesz, akkor már csak a főtárgyalás van hátra, mely bizo- nyára nagy és érthető érdeklődés mellett fog lefolyni.

A főtárgyalás előreláthatólag csak *január hóban* lehet, mert a hosszú esküdtszéki ciklus valószínűleg a karácsony hetébe fog kinyulni.

Böhm különben most már jobban van és sokkal nyugodtabb, mint az első hetekben. Mi- óta a vádirat be van adva, most már a vádta- nács elnökének engedélye mellett szabad csak cellájába a belépés. Ezt az engedélyt Böhm családja tegnap igénybe is vette, azonban most már nem engedik meg a kétszeri látogatást hetenkint, bár ennek sincs éppen akadálya.

Böhm összesen *tizenkilenc féle igazgatósági, választmányi, számvizsgáló elnökségi és egyéb tag- ságról* mondott le, s az e tárgyban általa szer- kesztett nyilatkozatokat már mind elküldték az illető testületek és társaságoknak.

Böhm tudvalevőleg átruházta az Ipar- és Népbankra összes ingóságait és értékeit. A bank most az ingóságokra, különösen a *házi butorokra, önkéntes bírói árverezést* rendelt el s ez valószínűleg a jövő hó elején meg is fog történni.

A gyilkos vetélytárs.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

Az aradi esküdtszék ma délután vette elő a mostani ciklus második bűnügyét, melynek vádlottja: *Blázs Simon kurtakéri* lakos szere- lemiféltésből meg akarta ölni vetélytársát, *Pet- rekuc* Nikolájt. Késő délután kezdtek a tárgya- láshoz s ma csak a vádlott kihallgatásával vé- geztek.

A mai tárgyalás részletei ezek:

A bíróság így alakult meg: elnök *Földes* János, szavazó bírák: *Köller* János és *Zubor* Gyula. A vádhatóságot *Lerhmann* Viktor ügyész a vádlottat pedig dr. *Kertész* Miksa ügyvéd kép- viselte.

Az esküdtek kisorsolásánál az ügyész vizs- szavetette *Szilvassy* László, *Dávid* József és *Reisinger* Sándor, a védő pedig *Vannay* Já- nos dr., *Steinhardt* Már dr. és *Somló* Ármán dr., kisorsolt esküdteket. Rendes esküdtek lettek: *Teffner* Ignác, *Vagner* József, dr. *Tolnai* János, *Steinfeld* Lajos, *Török* Márton, *Hervay* Gyula, *Spielmann* Albert, *Trutia* Péter, *Mártn* Ferenc *Szűts* Mihály, dr. *Steinitzer* Pál és *Láng* Győző. Pót-escüdtek: *Kánya* Géza, *Sági* Henrik.

A vádlott *Blázs* Simon 28 éves legény. A vád szerint, március 8-án rálőtt *Petrekuc* Niko- lájra, s azt a nyakán eltalálta. A merényletet egy ablakon át követte el, honnan rálesett *Pet- rekucra.*

Tettének oka szerelemféltés volt. Egy *Gyim- ga* Zsófia nevű leányba volt szereelmes *Blázs* Si- mon s ezt elhódította tőle *Petrekuc.* Már ki is volt tűzve a győztes hódítóval az esküvő ideje is, és az ezt megelőző napon *Blázs* elhatározta, hogy elteszi vetélytársát láb alól. Szándékát azután a leirt módon végre is hajtotta.

A tettnek egyetlen tanuja *Petrekuc* anyja: *őzv. Petrekuc* Mihályné, aki a vádlottat egy

Kornics György nevű emberrel a háza körül látta olázkodni.

A vádlott a borosjenői vizsgálóbíró előtt beismerie tettét, a központi vizsgálóbíró előtt azután mindent tagadott. A mai tárgyalás folyamán is tagadásban volt. Azt mondta, hogy a hatósági emberek azzal biztatták, csak valljon be mindent, nem lesz bántódása, s ezért vett magára mindent. Ugy Kornics, mint ő, alibiüket is igyekeztek igazolni, azzal, hogy egy Kocsuba nevű házaspárnál voltak a tett idején. Kocsubásk a vizsgálóbíró előtt ezt igazolták.

A vádlott kihallgatása után ennek nagybátyja tett lényegtelen vallomást. A tárgyalást holnap, pénteken folytatják.

Az aradi bankfiók új főnöke.

(Lacszay utódját kinevezték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 20.

Az Osztrák Magyar Bank aradi fiókja a mai napon új főnököt kapott.

Köztudomású dolog, hogy ez a kiválóan fontos állás Lacszay Endre, az eddigi főnök lemondása folytán üresedésbe jutott s köztudomásúak azok a körülmények is, a melyek között Lacszay Endre az Osztrák-Magyar Bank aradi fiókjának éléről az Aradi ipar- és népbank-hoz ment át vezérigazgatónak.

Lacszay Endre már mintegy két-három hete vezeti az Ipar- és népbank ügyeit s a közgyűlés után, mely Lacszayt új állásában végleg megerősítette, felment Bécsbe, a hol Bilinsky lovag kormányzónál személyesen adta be lemondását.

A lemondás folytán, melyet a kormányzó elfogadott, a bank főtanácsa a mai nap folyamán Budapesten tartott ülésén intézkedett a megüresedett bankfőnöki állás betöltése iránt.

Mint budapesti tudósítónk táviratban jelenti, a főtanács ma délelőtt Bilinsky lovag kormányzó elnöklete alatt tartott ülésén Reiber Emilt a budapesti intézet tisztviselőjét nevezte ki Lacszay Endre utódjává.

Reiber Emil a budapesti intézetnél a külföldi váltóosztályhoz volt beosztva, a hol hosszabb ideig működött.

Az aradi bankfiók új főnöke aránylag igen fiatal ember. Mindössze 36 éves és 1888-ban lépett be az Osztrák-Magyar Bank szolgálatába.

Reiber Emil temesvári származású ember és a temesvári fióknál is hosszabb ideig volt alkalmazásban. Az új főnök kitűnő munkaerő, és a hivatalnokok között a legjobbak egyike. Minden tekintetben szimpatikus, megnyerő modoru ember, aki most áll karrierjének kezdetén. Aradon képességeinek kifejtésére bizonyosan tág tér fog előtte nyílani.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Casanova, operette. (Páros bérlet.)

Szombat: Casanova, operette. (Páratlan bérlet.)

* Casanova bemutatója. Barna Izsó Casanova operettjével a magasabb stílusú zenét juttatta érvényre, mely dallamassága mellett kiváló instrumentálásával vivja ki magának az elismerést. A nyitány az operett összes motívumait öleli fel és vezet benne az a keringő, mely a legdallamosabb és legszebb száma a partitúrának.

Az előjátékban három kuplé-szerű dal van, melyeket a Sátán, a Sátán felesége és Napoleon énekel. Ez utóbbinak kupléja parodiája az „Orfeum az alvilágban” előforduló Styx Jankó dalának. A hangszerelés eredeti ötlete az, hogy a Marcell két taktusa adja a kuplénak sajátosságát. Az előjátékot a nagy keringő zárja be, melynek ütemei alatt vonulnak fel Casanova kedvesei. Az első felvonás egy külső, kedves zenéjű szerenáddal kezdődik, melyet átvesz Pierot éneke. A felvonás lényepontja Marion és Casanova nagy duettje. A felvonást bájos ballet fejezi be; melyet tizenkét leányka lejt. Zeneileg mesteri alkotás a nagy finale a farsangi menettel. A nagy korusból a basszisták mint katonák, a tenorok mint bobocók, a leányok pedig mint Pierettek vonulnak fel. A három csoport három különböző motívumot énekel, mely a végén hatalmas összhangban egyesül.

* A toltok kincse. Ily című regényére hirdet előfizetést Ritt Gyula, kitől már több novella kötet jelent meg. Az ügyes tollú fiatal íróember számos eredeti képpel illusztrált regénye november végén hagyja el a sajtót s az ára a Föltámadás című novellás kötet második kiadásával együtt két korona. Megrendelhető a szerzőnél (Arad, Szabadság-tér 16.)

A bécsi Weitzer-palota eladása.

(Rendkívüli tanácsülés a városházán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

A Weitzer János-féle hagyatéki ügyek rendezése céljából rendkívüli tanácsulást tartottak ma délután a városházán, a három tiszteletbeli főügyész részvételével.

Institoris Kálmán polgármester előbb beszámolt legutóbbi bécsi útjának eredményéről s azután jelentette a tanácsnak, hogy Lieber Edétől, a végrendelet egyik végrehajtójától értesítést kapott arról, hogy a Heugassei Weitzer-palotára vevő akadt.

A tanács kimondta elvben, hogy a palota eladása célszerű és pedig még az alatt az idő alatt, míg a török követség bérlé a palotát, mert ez 24.000 korona évi bért fizet. A ház értékének alapjául ugyanis az évi bér tőkéje veendő s ha a költséggel való bérleti viszony megszűnik, alig kapnak érte tizenkét-tizenháromezer korona haszonbért s így a palota azután csak sokkal olcsóbban lesz eladható. Legalább a bécsi baurathnak ez a véleménye. A ház eladása tehát ezek szerint a közel jövőben meg fog történni.

A gráci törvényszék arról értesítette a várost, hogy a gráci kincstári ügyészség elvállalta annak a két hagyománynak képviselőjét, melyet Weitzer János Friedberg községnek és a Landes-muzeum-nak hagyott 40—40.000 korona értékben. Kéri az ügyészség, hogy biztosítsa a város, mint általános örökös, ezt a hagyományt a két kedvezményezett számára.

A tanács erre vonatkozólag úgy határozott, hogy husz darab Storré-féle részvényt, melyek értéke 400.000 korona, a hagyaték fölosztásáig a két hagyomány biztosítására, bírói leltébe helyez.

Institoris Kálmán polgármester holnap délután újból Bécsbe utazik. Értesítés jött ugyanis arról, hogy a Heugassei palota fölbecsülése tárgyában a török követséggel létrejött a meg egyezés s a bcsi cs. és kir. közjegyző e hó 22-ének délutánját tűzte ki a leltározás fogantatására.

A tanácsulésen jelen voltak: Institoris Kálmán polgármester, Avarffy Ferenc, dr. Steinhart Mór és dr. Rosenberg Miksa t. főügyészek, Kádas Kálmán főjegyző, Reicher Károly főügyész, Lőcs Rezső tanácsos, Vizer Péter alügyész és Vannay Gyula aljegyző.

HIREK

Egy aradi urileány szökése.

— Eltűnt ezerkétszáz korona. —

Arad, november 20.

Az aradi rendőrség ma délután körözö-levelet bocsátott ki egy helybeli urileány ellen, aki testvérbátyját: egy fiatal ügyvédet, ezerkétszáz koronával megkárosított s azután megszökött Aradról. A rendőrség a meglopott testvér följelentésére adta ki az egész ország területére szóió körözvényt. A szökés részletei, sőt annak módja is ismeretlen még a család előtt, amelyet ez a kinos esemény elképzelhető izgatottságban tart.

Az eltűnt uri kisasszony egy tizennyolc éves, szőke hajú szép leány, aki huzamosabb idő óta Aradon lakó bátyjánál tartózkodik másik két nőtestvérével együtt. Mióta a heves vérű leány Aradon lakik, két ízben távozott el hazulról minden bejelentés nélkül. Egy ízben Budapestről, egy másik alkalommal pedig Temesvárról hozták haza Aradra.

A mai eltűnése azonban sokkal súlyosabb beszámítás alá eső, mint az eddigi kettő volt. Azok megmondhatatlanságból származó kalandok voltak, ehhez azonban szomorubb dolog is fűződik az eltűnt 1200 korona következtében.

A feljelentést a leány ügyvéd-bátyja tette meg a rendőrségnél. Ma délután egy órakor megjelent a városházán s ott bejelentette, hogy nővére: Janka, délelőtt 11 és 12 óra között irodai íróasztalának fiókjából kivette ezerkétszáz korona pénzt s azóta eltűnt. A család már végig kereste a rokonokat és az ismerősöket, sőt a szállodákat is, a kisasszonyt azonban sehhol sem találták meg. Tekintve, hogy a leány két ízben is eltűnt már hazulról, igen valószínű, hogy most is erre az utra tévedt s ezért kérte az ügyvéd nővére köröztetését.

Abban az időben, mikor a leány az ezerkétszáz koronát az íróasztalfiókból kivette, az ügyvéd a bíróságnál volt. A leány tudott arról, hogy bátyjának ez a pénze megérkezett, az asztalfiókot valami módon kinyitotta, a pénzt magához vette s eltűnt hazulról.

A leány édesanyja Budapesten lakik. Nem lehetetlen, hogy a megtévelyedett kisasszony is odament.

— A király állapota. Bécsből táviratozzák lapunknak: A király állapota örvendetesen javult. Az éjjel nyugodtan aludt és reumatikus fájdalmai sem jelentkeztek. Orvosai tanácsára a király még néhány napig nem hagyja el szobáját. Fogadás ma sem volt.

— Változások a törvényszéken. Az aradi törvényszék bírói karában Daniel Lajos dr.-nak nagyváradi kir. táblabíróvá történt kinevezése folytán több változás történt. Daniel helyébe Ottrubay Károly törvényszéki elnök Scharner Sándor dr.-t rendelte be a polgári felelbiteli tanácsba, egyúttal őt a csődtanács vezetésével tanácselnöki minőségben megbízta. Scharner helyébe a kereskedelmi-váltó- és csődügyek előadója Radány Dező dr. törvényszéki bírót hívta be. A vádtanácsi és büntető felelbitési ügyek egyedüli előadója — miután Radány tanácsból távozott — Ribiczey Ferenc törvényszéki bírósági lesz ideiglenesen, míg szavazóbíróként a többi bírók közül vesz részt egy-egy a tanácsban. Daniel Lajos dr. kinevezetésével az aradi törvényszéknél egy bírói hely üresedett meg, melyre a napokban írják ki a pályázatot.

— A Kessi ügy. Budapesti tudósítónk távirati jelentése szerint a képviselőházban ma megindult mentelmi vita előreláthatólag több napig fog tartani, mert a függetlenségi párt részéről számosan készülnek felszólalni a Kessi-

ügyben. Az ellenzék több indítványt és határozati javaslatot fog benyújtani, többek között az iránt, hogy a Nessi-ügyéhez hasonló becsületügyi idézések előtt a képviselőháztól kéressék ki a képviselő. Híre jár, hogy a szociálisták holnap utcai tüntetéseket fognak rendezni. A mai vita után azt hiszik, hogy sikerülni fog valami békés kibontakozást találni, hogy a parlament teljes szuverenitásának épségben tartása mellett a katonai álláspontra se csorbuljon. Ez iránt tárgyalások is indultak meg s remélhető, hogy ezek eredményre is fognak vezetni.

— **Bilinski az új országházban.** Budapestről táviratozza tudósítónk: *Bilinski* lovag, titkos tanácsos, az *Oszták-Magyar Bank* kormányzója, a főtanács mai ülése után *Winterstein* báró dr. alkormányzó társaságában az új országházába ment s ott látogatást tett *Szell* Kálmán miniszterelnöknek, aki ezután *Csávossy* Béla udvari tanácsos, háznagy kíséretében végigvezette az előkelő vendégeket a hatalmas épület összes helyiségein. *Bilinski* kormányzó és *Winterstein* alkormányzó alig győztek kifejezést adni a palota nagyszerűsége és pompás volta felett való csodálkozásuknak.

— **Botrány a civillista miatt.** Bécsből táviratozzák, hogy az osztrák reichsrath mai ülésén, midőn *Giovanelli* földmívelésügyi miniszter szólásra fölállt, a németek padjaikat verték és óriási láрма között kiáltották:

— Már megint hazudni akar! Uj adó, ujonc kell nekik, de a népért semmit se tesznek. A civillista felemelésével *kiszípolyozzák a nepet!* Gázság! Gyalázat!

Percekig tartott, míg az elnök helyre tudta állítani a rendet.

— **Orvosi szemle a honvédségnél.** Dr. *Fáy* kis főorvos, szegedi II. kerületi egészségügyi előadó ma Aradon időzött és a honvédelmi minisztérium fölött egészségügyi szemlét tartott.

— **Tél mindenfelé.** Párisban két nap óta verőfényes szép idő után beköszöntött a tél a maga teljes vadságában. Egy álló napig esett a hó, a mely elolvad ugyan, de azért annál kellemetlenebb a rákövetkező nedves hideg. Milanóban a hőmérő tegnap egy fok hideget mutatott. Az idő hidegre fordult Münchenben is. Egy hét óta hideget jelentenek minden oldalról. Sokhelyütt hó esett. Genfben a hideg tegnap óta fokozódik. Rivaból írják, hogy a Garda-tó befagyott.

— **A belga szenátus Lipót királynál.** Brüsszelből táviratozzák, hogy a belga szenátus küldöttsége a szenátus elnökének vezetése alatt tisztelgett ma Lipót királynál és szerencsekívánatait fejezte ki abból az alkalomból, hogy a király a minapi merénylet alkalmával megmenekült. Az elnök beszédében főlháborodásának adott kifejezést a merénylet fölött.

— **Uj pénzügyőri biztos.** A m. kir. pénzügyminiszter *Dinics* Károly pankotai pénzügyőri biztos-helyettes *Buttyinba* pénzügyőri biztossá nevezte ki.

— **Az Aradi ipar és népbank** ma az alábbi körlevelet bocsátotta ki. Midőn értesítjük, hogy volt vezérigazgatónk *Böhm* Adolf és volt cégvezető titkárunk, *Konsitzky* József cégjegyzési jogosultsága megszűnt, b. tudomására hozni van szerencsénk, hogy intézetünk vezérigazgatójává *Laczay* Endre ur, az *Oszták-Magyar Bank* aradi fiókintézetének főnöke választott meg, kinek törvényszéki bejegyzett cégjegyzéséről tudomást venni kérünk. Teljes tisztelettel: Aradi ipar és népbank.

— **Arad és a posta.** A postaigazgatóság a múlt évre vonatkozó statisztikai kimutatásában a többek között arról is szól, hogy Magyarország egyes városaiban egy-egy lakosra hány levél esik. Eszerint egy lakosra ötvennél több levél jut Aradon, Budapestben, Fiumében, Győrött, Kassán, Kolozsvárott, Komáromban, Marosvásár-

helyen, Nagyváradon, Pozsonyban, Sopronban, Székesfehérvárott és Temesváron. A következő helyeken már csak 45—50 levél jut egy lakosra: Pancsován, Pécsen, Szathmáron és Ujvidéken. Azok a polgárok, akik évenként 40—45 levelet kapnak, Baján, Debecenben és Szegeden laknak. Még kevesebb levél, vagyis 35—40 a versecieknek és a zomboriaknak jut. Selmecbányán egy lakosra legfőbb 25—30, Kecskeméten és Szabadkán pedig már csak 20—25 levél esik. Azt a várost, amelyben egy lakosra még husz levél sem jut, Hódmezővásárhelynek hívják.

— **Külföldön becsapott magyar munkások.** Bernből a következő főlháborító esetről tudósítanak bennünket. *Messing* testvérek, st-braix-i, Bern kantonbeli vasuti vállalkozók a földmunkásokra magyar munkásokat szerződtettek. *Wagli* delbergi községtanácsos táviratot intézett a berni munkás-titkárhoz, hogy a magyarok rossz bánásmód és rossz fizetés miatt vissza akarnak menni, de nincsen semmi pénzük. A munkás-titkár a dolgról értesítette a berni osztrák-magyar követséget, mely a helyszínén azonnal vizsgálatot indított és közjegyzői jegyzőkönyvet vett fel. Kiderült, hogy a magyar munkások béréből mindenféle címen levontak, úgy, hogy semmi, vagy a legjobb esetben nagyon kevés maradt nekik, a vállalkozók megtagadták, hogy minden magyar munkásnak egy frank előleget adjanak még kijáró béréből. Összesen 46 magyar munkásról van szó. Az osztrák-magyar követség pénzbeli támogatásával a csalódott munkások visszajönnék hazájukba.

— **Lipót király és Kóburg Fülöp herceg.** Brüsszelből táviratozzák: *Lipót* király azt a törvényt, mely a király jószágainak az államnak történeti ajándékozás elfogadásáról szól, mindaddig még nem szentesítette, mert *Kóburg Fülöp* herceg kijelentette, hogy minden törvényes eszközzel az ajándékozási ügyet ellen fog dolgozni. A herceg avval indokolta meg ellenzését, hogy az ajándék elfogadása esetén *Lipót* király hagyatékában nem marad annyi vagyon, melylyel őt, a herceget, ama sok millióért kártalanítani lehetne, melyeket a király lánya s a herceg felesége, *Lujza* hercegnő adósságának kifizetésére fordított. A törvényjavaslatot ugyanezen okból támadta már *Lautsheere* miniszter a szenátusban.

— **A fukar nagy Kohn.** *Kohn*, az olmtüzi érsek nem valami népszerű ember Ausztriában. Az érsek kellemetlen oldalai közé tartozik nagymérvű fukarsága is. Az olmtüzi járásbírósg tegnap két igen szegény asszonyt ítél el, amiért az érsek erdejében fat szedtek. A följelentést a két szegény asszony ellen egyenesen az érsek utasítására tették meg.

— **A főrendiház.** A főrendiház már teljesen áthurcolkodott a Nemzeti Múzeum épületéből az országházba. Az eddigi butorzatot jórészt átengedte a Nemzeti Múzeumnak s könyv- és irattáron, továbbá az íróasztali felszereléseken kívül alig vitt át valamit az új országházba. A Nemzeti Múzeum igazgatósága a múlt héten vette át a főrendiház ajándékát s a főrendek bizottsági helyiségét és a titkári lokalitást most alakította át laboratóriumokká. Az országházban a berendezkedés huzamos időt vesz igénybe, mert csak a főrendiház ülésterme van még teljesen készen, a többi helyiségeket csak most rendezik be. Az első ülést a főrendiház itt csak december második felében tartja meg, mikorra a képviselőház az indemnitást letárgyalja. A főrendiház ülésének az indemnitás lesz a főtárgya.

— **Megégett gróf.** Néhány nappal az olleáni herceg történelmi nevezetességű esküszékének elpusztulása után ismét egy művészeti kincsben bővelkedő kastély égett le Franciaországban. Párisból táviratozzák, hogy hétfőn éjjel tűz támadt a Suresnes községben lévő Des Landes-kastélyban s rövid idő alatt teljesen leégett az épület. A kastély tulajdonosát, *Franck Francis* grófot szénné égve húzták ki a romok alól. A vizsgálat megállapította,

hogy a gróf valószínűleg ágyban olvasott, azután elaludt anélkül, hogy a lámpát kioltotta volna. A lámpa valószínűleg fölborult s attól meggyuladt az ágynemű. A mire a tüzet észrevették, a grófot már nem lehetett megmenteni. *Franck* grófnak nagyon mozgalmas élete volt. Tunisz okkupálása alkalmából hétézer hektárnyi uradalmat vásárolt. Egy alkalmazottjának hűtlensége egyszer abba a helyzetbe juttatta, hogy nem tudott eleget tenni kötelezettségeinek s egy orosz ember, aki több millió frankot bízott rá, följelentette. *Franck* grófot letartóztatták s bár bebizonyította jóhiszeműségét, a vizsgálóbíró nem akarta szabadon bocsátani. *Franck* gróf erre megszökött a börtönből s rövid idő alatt előteremtette azt az összeget, a melyre szüksége volt. Akkor azután ismét jelentkezett a vizsgálóbírónál, a ki véglegesen szabadon bocsátotta, miután az orosz visszavonta a panaszát. Később visszavonultan élt kastélyában és rendkívüli jótékonyaságaiért az egész vidéken nagyra becsülték.

— **Tűz a cukrászoltban.** Budapesti tudósítónk írja: Veszedelemes tűz pusztított ma reggel 7 órakor *Gerbaud* nak a Gizella téren lévő cukrászoltjában. A csomagoló osztály menyezeten, valószínűleg a kéménytől, meggyuladt egy gerenda. A vakolat lepattogott és óriási füst töltötte be az üzletet. Nyomban értesítettek a tűzoltókat, akik eloltották a tüzet. A tűz azért volt veszedelemes, mert a csomagoló osztály felett van a *Kereskedelmi Bank* pénztár helyisége, amelyet az a veszedelem fenyegetett, hogy átég a menyezet és a nehéz vasszekrények lezuhannak. A gyorsan érkezett segítség azonban elhárította a veszedelemet.

— **Pángeránok a szegedi törvényszék előtt.** Szegedről táviratozzák, hogy mára volt kitűzve *Steinacker* Ödön volt országgyűlési képviselő és *Krisch* Alajos, a „Groszkikiadner Zeitung“ szerkesztője ellen az esküdszéki tárgyalás. Mindkét vádlott ellen a Korn lapjában irt izgatató cikkek miatt emelt vádat az ügyészség. A tárgyaláson azonban egyik vádlott sem jelent meg. *Steinacker* egy klosternenburgi orvosi bizonyítvánnyal bizonyította, hogy beteg. *Krisch* pedig egyáltalán nem adott életjeit magáról. A törvényszék újra kitűzte a tárgyalást, melyre *Steinacker* megidézi, *Krischt* pedig csendőrkkel vezetetti elő.

— **Egy magyar szociálista párisi sirköve.** Vasárnap leplezték le a párisi Pére la chaise-ben *Franckel* Léonak, a magyar születésű híres szociáldemokratának sirkövét, melyet elvtársai emeltek neki. A síremlék vörös márványból készült. A rendőrség és a szociáldemokraták sokáig nem tudtak megegyezni a felírásban, míg végre a következőkben állapodtak meg: „A Léo Franckel, Ouvrier bijoutier, Né à Budapest 1844. Mort à Paris 1896. De égué au Travail en 1871.“ A magyar szociálistákat a leleplezési ünnepélyen *Szemere* képviselte, aki két beszédet mondott. Végül beszélt még *Gérault-Richard*, a „Petite République“ szerkesztője.

— **Sikkasztó városi tisztviselő.** *Kézdi-Vásárhelyről* jelenti a táviró, hogy *Pál* Lajos ottani városi fogyasztási adóhivatali tisztviselő a város pénztárából 4500 koronát elsikkasztott. *Pál* ma letartóztatta a rendőrség.

— **A Boulaine ügy.** Párisból felhivatalosan jelentik, hogy az a hír, hogy a *Boulaine*-ügybe más bírósági hivatalnokok is vannak belekeverve, alaptalan. Megcáfolják a nacionalista lapoknak azt az állítását is, hogy egy volt minisztert kompromittálnak *Boulaine* lefoglalt papirjai. *Boulaine* annak idején csak arra kért egy volt minisztert, hogy képviselje egy pörben, de visszautasító választ kapott.

— **Köszönet.** Az aradi Victoria takarékpénztár és az Arad csanádi gazdasági takarékpénztár 100—100 koronát volt szives adományozni az aradi kir. főgimnázium és az áll. főreáliskola ifjusági segélyező egyesületének. Midőn ezen szép összegért nevezett intézeteknek a segélyezendők nevében is hálás köszönetet mondunk, egyuttal arra kérjük a nemesszi-

vü közönséget, tartsa meg eddigi jóindulatát csendesen, de annál áldásosabban működő egyesületünk iránt a jövőben is. Hogy egyesületünk mennyire van utalva a jószívű emberek támogatására, legjobban mutatja a napokban tartott ülés, a melyben az egyesület választmányja az ideai segélyezéseket eszközölte. Téli ruhaneműekkel segélyezett 40 tanuló 1145 K. 60 fill. értékben, az isk. év elején pedig 105 tanuló 707 db. könyvet kapott használatra. Azért ismételtünk kérjük a nagyérdemű közönséget, a fenti szép példán buzdulva aldozzon, ha fillérekkel is, ezeu humanus célra ezután is, hogy szegénysorsu tanulóink még nagyobb mérvű támogatásban részesülhessenek. Aó elnökség.

— **Villamos elgázolás.** Budapestről jelenti tudósítónk: *Vermes Gusztáv* kir. kuriai bíró 14 éves *Emil* nevű, gimnáziumi tanuló fia tegnap az O Budára menő 118. számú villamosról a Margit-híd budai részén menet közben leugrott. Oly szerencsétlenül esett a vágányokra, hogy a kocsi után kaposolt pótkocsi keresztül ment rajta. Most szüleinek Margit-körut 2. számú lakásán ápolják.

— **Üzleti körlevél.** Az alábbi körlevél közlésére kértek meg bernünket: Tisztelettel értesitem, hogy cégünk alapítója és belfagya *Nikolits Péter* ur elhunytá után, 1864. év óta fenálló posztó üzletünket továbbra is lankadatlan szorgalommal és változtatlan tökével, a törvényszékileg bejegyzett „*Nikolits Péter és fia*” cég alatt fogom vezetni. Nem mulaszthatom el, hogy a cég iránt eddig tanusított b. bizalmaért köszönetemet nyilvánítsam s kérem azt réám is átraházní, melynek kinyerését legfőbb feladatommak ismerem. Midőn még kérem tudomásul venni, hogy a cégjegyzést úgy, mint eddig, csak hogy egyedül fogom fentartani, magamat jóindulatába ajánlva, maradok teljes tisztelettel *Nikolits Sándor* mint a „*Nikolits Péter és fia*” cég tulajdonosa.

— **Vasúti baleset.** Münchenből távirják: A D. 21 es gyorsvonat, amely 6 óra 20 perckor indul Münchenből, a schwarzfeldi állomáson összeütközött a 2411. sz. tehervonattal. Egy fékező és egy kocsi vezető halálát lelta az összeütközésnél. Az utasok közül, akik között több bajor országgyűlési és Berlinbe menő birodalomgyűlési képviselő volt, senki sem sérült meg.

— **A bóra.** Triesztből jelenti a táviró: A bóra napok óta folyton erősödött és tegnap éjjel száz kilométernyi sebességet ért el. Délután meglehetősen erős havazás és fagy állott be. A villamos vasut forgalma szünetel. Néhány színház a hideg miatt zárva volt. A hajóközlekedés nem akadt meg.

— **Oriási tűzvész.** Odesszából táviratozzák: A *Nattasen*-cég rakodóhelye, a melyen tartálykocsikat töltenek meg, tegnap este óta lángokban áll. Hat 10,000 püdos nagy és öt kis petroleummedence ég. Az iroda, a gépház, a munkáskaszárnya és hat tartálykocsi már elégett. A tűz mintegy 3600 négyszögölnyi területen pusztít. A telep nincs biztosítva. A kár már eddig is egy millió rubelre tehető.

— **Magyar név.** *Lump János ujanáni* illetőségű, póstyéni lakos családí nevének „*Ludasi*”-ra kért átváltoztatását a helygimnázium megengedte.

— **Utazás átlótt halántékkal.** Erdekes eset foglalkoztatja most a bécsi orvosi köröket. *Schein Hugó* huszesztendős postagyakornok nem volt megelégedve helyzetével és elhatározta, hogy meg fog halni. Tegnap délután Weidlinglauba utazott és ott golyót röpített jobboldali halántékába. Miután azonban egy óra múlva se érzett fájdalmat, újra az állomásra ment s jegyet váltva a legközelebbi vonattal visszautazott Bécsbe. Gyalog lakására ment s ott elbeszélte az esetét. Megremült hozzátartozói gyorsan mentőket hívtak, kik a teljes eszméletlen levő ifju sebéet bekötötték s a kórházba szállították. Az orvosok nem győztek eleget csodálkozni a különös eseten. Az ifju öngyilkosjelölt hatalmas erejű halántékán ugyanis megapult a golyó.

— **Porter kitűnő jó cipőit** nem lehet eléggé az olvasók figyelmébe ajánlani. Porter cipőárjegyzéket adott ki, melyben fontos megjegyzések alatt a következőket mondja: „Csakis elsőrangú gyártmányt árusítok. Megbizottaim a bőrdőket és hozzávaló anyagokat készíttési helyeiken részemre gondosan kiválasztják, s csak azután kerülnek a cipők munkába. Súly lesz fektetve arra, hogy a cipők a lábat ne kinezák; érzékeny lábák részére külön nagy rakárt tartok fönn. Formájukat a cipők mindvégig megtartják és alakjuk rendkívül csinos, az

utolsó divat mindig képviselve van. Jó felső bőr, egészséges erős talp. Kiváló sajátsgai a Porter-féle cipőknek. S ezenfelül oly elismert olcsóság, amely messze háttérbe szorit minden más versenyt.” Ehhez hozzátesszük, hogy bármikor a házba is szívesen küld a cég cipőválasztékot. Telefonszáma Porter Vilmos Nagy Áruházának 324.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urai (Szacsaságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Az elvált grófné.

(Frank Boriska póre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 20.

A budapesti törvényszék föllebbviteli tácsa tegnap egy régóta huzódó pörben mondott ítéletet. A pör anyagát a prózai nőtartás igénye szolgáltatta, hanem azok előzmények, az át és át vannak szöve egy trubadur regény összes izgalmas részleteivel.

Évekkel ezelőtt a Népszínház kuliszái mögött sutlogni kezdtek, hogy a kar egyik szépenek egy gazdag mágnás szenvedélyesen udvarol. A sutlogás csakhamar a csodálkozás morajába csapott át, amikor kiderült, hogy ez az udvarlás nem sablonszerűen, hanem házassággal fog végződni. A szerény kóristánó neve *Frank Boriska*, az aradi színház volt második énekesnöje, míg a dús gazdag főur gróf *Károlyi György* volt.

Az alig huszonegy esztendő gróf szülei természetesen hallani sem akartak a tervezett házasságról, mire a szerelmes pár elhatározta, hogy minden akadály dacára egymásé lesz. A fiatal gróf jószívű uzsorások révén nagy summa pénzhez jutott és azután titokban megszöktette az ideálját. Végig utaztak egész Európát, majd Amerikába hajóztak.

A gróf édesapja, midőn értesült fia tettéről, utána ment, hogy szándékának megmésítására bírja. A szerelmes pár erről értesült valahogy, mire úgy állapították meg utirányukat, hogy az öreg gróf nem akadt reájuk. Hiába vizsgálták nyomukat Európa leghíresebb detektívjei, a szökevényeknek sikerült elmenekülniök. Néha csak egy órával ért később az apa abba a városba, a honnan a fiatalok elutaztak. Ez az izgalmas hajszó két világrészen keresztül tartott, de gróf *Károlyi György* mégis megvalósította óhaját: feleségül vette *Frank Boriskát*, az igénytelen komédiánsnőt.

A házasság után visszatértek Magyarországra és egy kis birtokon huzták meg magukat. Az idill azonban nem sokáig tartott. A fiatal gróf úgy találta, hogy a családí boldogság nem ér föl a gazdag összeköttetésekkel, a főuri világgal, a nagy vagyonnal. Még az egy év múlva született mosolygó baba sem tudta kiüzni a lelkébe fészkelődött válás gondolatát. Hozzájárult ahhoz, hogy a családja is ostromolta, térjen vissza oda, a hova születése, rangja, vagyona predesztinálták. Gróf *Károlyi György* hosszas töprengés után végre határozott; különvált feleségétől.

Az elhagyott asszony nem tudott beletnyugodni, hogy csak így egyszerűen faképnél hagyják. Pört indított férje ellen nőtartás oimén. Ennek a pörnek az eldőléséről számol be az alábbi tudósítás:

A járásbíróság még ez év július havában ítéletileg kötelezte gróf *Károlyi Györgyöt* arra, hogy különváltan élő felesége szül. *Frank Boriska* javára havankint ezer korona tartásdíjat fizessen. Ezen ítélet ellen mind a két fél, a férj

is, a feleség is felebbezéssel élt. A férj felebbezésében a megítélt nőtartási összeg leszállítását illetve a kereset elutasítását kérte azon az alapon, hogy ő teljesen vagyontalan. A grófné pedig a nőtartási összeg felemelését kérte, mivel ezer korona havi összeget csekélynek talált arra, hogy mint *Károlyi grófné* rangjához méltóan, a mostani drága megélhetési viszonyok között éljen.

A felebbezési tárgyaláson csak a felek képviselői jelentek meg. A felperes grófnét dr. *Pollacsek Alfréd*, az alperes grófnét pedig dr. *Darányi Gyula* ügyvédek képviselték, akiknek előterjesztései után a felebbezési bíróság kihirdette másodfokban hozott ítéletét. E szerint a törvényszék a grófné álláspontjára helyezkedve kimondotta ugyan, hogy a nőt férje rangjához és társadalmi állásához méltó tartásdíj illeti meg, de tekintetbe véve alperes jelenlegi vagyoni viszonyai mellett azon körülményt is, hogy felperes évente 13—14000 korona gyermektartási díjat kap amugy is a gróf *Károlyi* családtól a nőtartás díjját havi egyezer koronában állapította meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megszűnt csődök.** A *Löwinger Miksa* aradi és *Spitzer Jakab* nagyhalmgyai kereskedők ellen elrendelt csőd felosztás folytán megszűnt.

§ **A pécskai gyilkosság.** Ifj. *Kurunczi János* pécskai lakost folyó évi február hó 24-én éjjel megtámadták és leütötték. *Kurunczi* a fején kapott sérülésébe belehalt. A tetteseket *Gál Imrét* és *Tóth Gyulát* Jánost az aradi törvényszék vádtanácsa ma vád alá hejezte.

§ **A csavargó merénylete.** Véres jelenet játszódott le ez év május hó 17-én Budapesten, a Nagymező és Mecsár-utcák sarkán. *Jókuti György*, egy 52 éves, elzülött egyén a pálinka-mérésből kijövet, leszurta özvegy *Bartókó Pálné* szül. *Németh Mária*t, aki ezen késszurás következtében június hó 1 napján meg is halt. *Jókuti* négy éven át közös háztartásban élt a meggyilkolt nővel s azért ölte meg, mert nem akart neki pénzt adni. A mai esküdtzéki tárgyaláson — mint táviratban jelentik — *Jókuti*t bűnösnek mondták ki s a törvényszék a gyilkost halált okozott testisértés büntette miatt hat évi fegyűzra ítélte.

NAPIREND.

November 21. Péntek. Róm. kath. naptár: Boldogasszony bemutatása. — Protestáns naptár: Boldogasszony bemutatása. — Görög-keleti naptár (november 8.): Mihály napja. — A nap két 6 óra 59 perckor, nyugszik 4 óra — perckor. — A hold két 10 óra 41 perckor, nyugszik délután.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett álésterem.

Időjelzés. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra zülött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, délen, nyugaton elvéve csapadék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

S z e s z ü z l e t.

— November 20. —

Mai jegyzésünk: Készárd nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, baleértve 70 korona fogyasztási adót. Szűrtött moslék 12 $\frac{80}{100}$ —13 $\frac{00}{100}$ korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— November 20. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 108—9 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 110—1 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 108—9 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 108—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban 104—6 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 102—4 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 100—2 fillérig.

Budapesti áru- és értéktőzsze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 20.

Délibeszéd. Buzakinálát méréskelt, a vételkedv korlátozott. Nyugodtabb irányzat mellett 30.000 métermázsas került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Időjárás hideg.

Bérlés. Berlin $\frac{1}{2}$ magasabb, páris 10-el olcsóbb.

Zárulat 12 órákor:

Buza 1903. áprilisa	7.63—7.64
Rozs 1903. áprilisa	6.63—6.64
Zab 1903. áprilisa	6.34—6.35
Tengeri 1903. májusra	5.78—5.79
Repece augusztusra	11.85—11.95

Zárulat 5 órákor:

Buza 1903. áprilisa	7.62—7.63
Rozs 1903. áprilisa	6.62—6.63
Zab 1903. áprilisa	6.35—6.36
Tengeri 1903. májusra	5.79—5.80
Repece augusztusra	11.85—11.95

Zárulat 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	663.—
Magyar hitelrészvény	700.—
Leszámitolóbank részvény	440.—
Rima-Murányi vasúti részvény	485.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	687.75
Közuti vasút	611.—
Városi villamos vasúti részvény	327.50

REGÉNY-CSARNOK.

A róma-párisi expresszvonat.

— Angol regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

(15)

(Folytatás.)

KILENCEDIK FEJEZET.

— Kit vegyünk most elő? — kérdezte a bíró.

— A kiálthatatlan angol tisztet, ha nincs ellenére, felelt a rendőrfőnök. Ezt a nagyszájú vasgyurót és tüzevőt. Alig várom, hogy rábizonyítsunk valamit, mert már előbb nevéssé tett. Azt mondotta, hogy semmit sem tudok.

— Akkor hallgassa ki személyen. Helyes, hozassa be.

Sir Collingham Károly belépett és mindhármuknak szóló hideg meghajtással köszöntötte őket, miközben szó nélkül állt egy darabig az asztal előtt.

— Ugyebár leülhetnek? — szólt udvariasan, amint észrevette, hogy nem kínálják meg ülésel.

— Bocsánat, ezer bocsánat, szólt némi zavarral a bíró s megszegegyenülten tessékelt a tábornokot.

— Ah köszönöm... Szolgálhatok uraim? szólt a tábornok és a zsebéből kivett szivartárcájából megkínálta őket.

— Szolgálatban nem dohányzunk, — felelt a rendőrfőnök durván — ép úgy a törvény előtt is megvan tiltva a dohányzás.

— Távol áll tőlem az ellenkezés, de ezt nem ismerhetem el törvénynek és szabadságot veszek magamnak, néhány szippantást tenni. Tán elősegíti nyugalmam megőrzését.

A tábornok szemmel láthatólag jókedvűnek tetette magát. Előbbi felindultságának, midőn még a grófnő védelmére kelt, nyoma sem látszott.

— Ön Collingham tábornoknak nevezi magát? — kezdte a főnök.

— Én nem nevezem, én Sir Collingham Károly tábornok vagyok, az angol hadseregben.

— Nyugalmazott?

— Nem, szolgálatban!

— Ez adatokat bizonyítani kell.

— Amint akarja. Elküldött már az angol követségre?

— Igen, de még senki sem jött, felelt a kifestőnk kicsinylőn.

— Miért kérdez ön engem, ha nem ad hitelt szavaimnak?

— Az én kötelességem kérdezni, az ön pedig felelni. Ha vonakodnék módunkba lesz arra kényszeríteni. Ön és a többiek egy borzasztó büntény alatt állanak és az ön viselkedése... az ön egész viselkedése... arra enged következtetni...

— Kedves kollega ur — szólt közbe a bíró, — ha megengedi folytatni fogom a kihallgatást. Önnek pedig tábornok ur, bizonyára nincs szándékában vizsgálatunkat megnehezíteni. Ugyebár?

— Remélem eddig még nem tapasztalta?! — szólt előkelő udvariassággal a tábornok és eldobta félig elszitt szivarkáját.

— Nem, nem, azt nem is mondtam és én kérem amennyire az ügyet ismeri, szíveskedjék legjobb akarata és törekvésével bennünket támogatni.

— Ahhoz teljesen késznek talál. Ha köztünk valami kellemetlenség fordul elő, annak semmi szín alatt nem én, hanem ez az alacsony természetű uri ember volt az oka.

E szavaknál a tábornok egy kicsinylő pillantást vetett a rendőrfőnök felé és kevés hiba volt, hogy az előbbi heves jelenet megismétlődjék.

— Kérem, kérem, hagyjuk azt és térjünk a dologra. Amint látom, — folytatta a bíró, a jegyzőkönyvben történt lapozgatás után, — ön barátja di Caistagneto grófnőnek? Ezt ő maga mondotta.

— A grófnő nagyon kegyes. Büszke vagyok, ha barátságára méltat,

— Mióta ismeri a grófnőt?

— Négy-öt hónapja, az elmúlt tél óta.

— Megfordult a házában?

— Oh igen.

— Ismerte az ő barátjait?

— Hogyan felelhesek erre? Amikor szerencsém volt nála tiszteletemet tenni, mindig találkoztam vendégekkel.

— Azokat gondolom. Találkozott nála valami Quadling nevű urral?

— Quadling, Quadling... tudtommal nem emlékszem, hogy a tulajdonosát ott láttam volna.

— Pedig határozott tudomásunk van arról, hogy oda bejáratos volt.

— Megfoghatatlan előttem, mert a grófnő sem tett említést róla soha!

— Akkor meglepetéssel fogja hallani azt is, hogy a nevezett ur, Rómából történt elindulásuk előtt, mintegy fél óráig tartózkodott a grófnőnél.

— Igazán meglep és csodálatba ejt bíró ur. Az nap, úgy 4 óra körül én is ott voltam a grófnőnél és az utazásról beszélgettünk, körülbelül egy óra hosszat. Közlését valóban, alig hiszem.

— Még több meglepetést tartogatok az ön számára tábornok ur. Mit szól ahhoz, hogy éppen a Quadling, ki aznap a grófnőnél volt és ki a grófnővel oly bizalmas lábon állt, volt azaz ember, ki a hálókocsiban meggyilkoltatott.

— Lehetséges volna? Biztos ön abban? — kiáltott fel Sir Collingham és csaknem felugrott székéről. — És mit következtet ön ebből? Tán gyanút a hölgy ellen? Képtelenség!

— Az ön lovagias védelmét, amit a hölgygel szemben tanúsított, csak becsülni tudom. de mi elsősorban hivatalnokok vagyunk és így semmiféle érzés sem befolyásolhat bennünket. Alapos okaink vannak a gyanura, ezt én mondom önnek, egy katonatisztnak egész nyíltan azon várakozásban, hogy nem fog visszaélni az önbe helyezett bizalommal.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.38
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.54

Selyem-blousok frt 2.35 és magasabb — 4 méter — valamint „Henneberg-selyem” fehér, fekete és színes 60 krtól frt 14.65 méterenként. Mindenkinek vám- és postamentesen a hához küldetik. Schweicba dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(külf. cs. és kir. udv. szállító) **Zürich.**

1991

Nemzeti színház.

Bérlet 52. sz.

Páros.

Pénteken, 1902. évi november hó 21-én:

Casanova.

Nagy operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Faragó Jenő.
Zenéjét szerzte: Barna Izsó.

SZEMÉLYEK:

A sátán	Békassy Gy.	Rendőrfőnök	Juhász S.
A felesége	Rózsa Lili.	Emilia, neje	Garai Ilonka.
Napoleon	Sarkadi A.	Náthán	Németh J.
Casanova	Szabó József.	Egy bakter	Füredi J.
Barbarina	Szilassy J.	Capitano	Kley Marika.
Maral	Bokor Imre.	Pompadour	Parlagi K.
Marion	Karácsonyi.	Heloise	Jeszenszky J.
Pietro, kertész	Bejczy Gy.	Udvarmester	Tukorai L.

Kezdete este 7 órákor.

NYILTTÉR.*

Francia regények,

több ezer kötet.

Kötetenként 10 kr.-ért.

(Bolti ár 1 és 2 frank.)

Angol regények,

kötetenként 20, 25 krért.

Óriási raktár

magyar és német

antiquar-munkákból,

rendkívül olcsó áron.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésben, Aradon, 2046

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Pályázat.

Azonnal betöltendők a következő állások:

Intelligens házból való, szolid és csinos

elárúsító hölgyek,

nagyobb számban! Csakis ezen tulajdonságokkal rendelkező hölgyek vétetnek figyelembe.

Továbbá

egy kirakattrendező

kiváló fővárosi izléssel és megfelelő gyakorlattal, nagy fizetés mellett.

Végül

egy boltiszolga,

kiszolgált altiszt; munkás, ügyes fiatal-ember.

Személyes bemutatkozás csakis délután 2-től 4-ig

PORTER VILMOS Nagy Áruházában,
Aradon, Szabadság-téren.

Telephon szám 478!

Wormser Antal**ARADON,**
Lázár Vilmos és Deák Ferencz-utca
sarkán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

Női gallérok, felöltők, köpenyek és kabátokban.

Nagy választék:

1798

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felöltők és téli kabátokban.

Telephon szám 478!

Ezrekre menő hálaíráttal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

MUNDAN

legújabb és legkitűnőbb amerikai folttisztító viz.

Mindenféle ruhaszövetből zsír és egyéb foltot azonnal eltávolít anélkül, hogy a szövet színét megtámadná avagy azon a más tisztítószerrel szokott foltkarikát idézne elő. **Mundan** nem gyúlékony, kezelése nem jár veszéllyel.

Egy 200 grmos üvegnek az ára 25 krajczár.

Phenol-sav.Poloska kiirtására egyetlen biztos hatású szer, alkalmazása igen egyszerű, egy párszori beecsetelés után meglepő eredmény érhető el. — **Ára egy üvegnek 35 krajczár.**

A fenti szerek csakis

652

Hajós Árpád

gyógyszertárában kaphatók

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Legjobb minőségű gáz-pirszén.

Pirszenünk ára

mától kezdve, a meddig a készlet tart

100 kgr.-ként 3 kor. 50 fill.**házhöz szállítva.**

Legkisebb szállitmány 500 kgr.

2118

Az aradi gázgyár igazgatósága.

Téli ingek, nadrágok, keztyük,
gyermek őszi és téli sapkák és kalapok.

Szőnyegek, függönyök,

Linoleum és I. rendű parquetta szőnyegek,

függő- és asztali lámpák,

vadász fegyverek és táskák
nagy választékban.**ZIMMERMANN és EISELE**

Arad, a Szentháromsággal szemben (Templom-utca sarkán)

a „Zöld papagájhoz“.

1671

Ablakredők és lőtakarók.

Telefon 219.

Alapított 1850.

Gebhart J. és fia Aradon.

Andrassy-tér 16.

Világítási cikkek.

Legnagyobb választék

Ditmár-féle

villanyos és légszesz csillárokbán

Elvállalunk világítási berendezéseket.

Ata lakításokat petróleumról villanyvilágításra.

Különlegesség:

Ditmár-féle

gyémánt-égők.

Nagyobb fény mellett kevesebb fogyasztás.

Porcellán áruk:

Étkező készletek: Legteljesebb collectió étkező, tea, kávé és feketekávé készletekből. A legolcsóbbaktól a legfinomabb kiállításukig.

Egyes kávé, teás és mokka csészékben, valamint csemege és egyéb tányérokban a vidéken páratlan olcsó és gazdag választék.

Diszmi tárgyakból a legújabb perámiai művek készleten tartatnak.

2060

Üvegáruk:

Bel és külföldi üveg készletek utolérhetlen olcsó árakon. A legegyszerűbbtől a legmodernebb újdonságokig. Színes üveg dísz tárgyakból állandó nagy készlet.

Fémáruk:

„Kayser zinn“ dísz és használati tárgyakból egyedüli raktár. „Szandrik“ kormöczbányai ezüstműveinek képviselője. Alpaca ezüst evőeszközök és dísz tárgyak. Alpacaárak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kerestetik

egy ügyes pénztárnok, ki az irodai teendőkben némi jártassággal bír. — Czim a kiadóhivatalban. 2080

Jutányos áron

adok zongoraórákat külön mód szer szerint. Varjassy József utca 14. sz. 2124

Egy elegáns garcon lakás

parkett és gázvilágítással, azonnal kiadó. Varjassy József-utca 14. szám. 2125

Egy fehér, barnafoltos

fiatal vadászkutya, ugyanolyan fej-jegygyel, mely „Treff“ névre hallgat, a napokban eltűnt. Különös ismertető jel: a hátulso ballában egy seb után maradt forradás. A megtaláló kéretik a kutyát Lachmann, 33. gyalogezredbeli főhadnagynak átadni. 2127

Egy ügyes leány

felvétetik az Aradi nyomda részvénytársaság könyvkötészetében.

Ebéd és vacsorát

esetleg teljes ellátást kaphat 1—2 fiatal ember intelligens családnál. Czim a kiadóhivatalban. 2068

Uraságoktól levetett téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek. Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 1928

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Meghívó!

„A nagybuttyini takarékos és előlegezési egyesület

mint szövetkezet“

1902. év december hó 18-án d. e. 10 órakor N.-Buttyinban, a szövetkezet helyiségeiben tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 5., 10., 20., 24., 40., 55., 116. és 124. §-ainak módosítása.
2. Belépés a Budapesten székelő „önálló hitelszövetkezetek központja, mint szövetkezetbe“ és e célból az alapszabályok kiegészítése.
3. Jóváhagyása az igazgatóság azon intézkedésének, hogy a Budapesten székelő „szövetkezeti központi bank részvénytársaságban“ nyolcz darab 200 korona névértékű részvényt jegyzett és befizetett. 2126

7—1902. urb.

Buttyin közs. v. urbéresek elnöke.

Faeladási hirdetmény.

A Buttyin községbeli volt urb. közös birtokosok tulajdonát képező, Buttyin község határán fekvő „Bárda“ nevű erdő részben a vonatkozó rendszeres erdőgazdasági üzemterv rendelkezései értelmében kihasználható 1894—1901., összesen 8 (nyolcz) évi 129.57 kat. hold kiterjedésű vágásterület 15171 köbméter tevő fakészlete 1902. évi december hó 4-én d. e. 10 órakor Buttyin község házában tanácsstermben írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen eladni fog.

Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy az eladandó fatömeg 9.11 százaléka tölgy mü-fa, 60.89 százaléka tölgy és cser hasáb tűzifa, 30.00 százaléka pedig tölgy és cser dorong tűzifának minősített, de a fakészlet igen tekintélyes része szőlőkaró termelésre kiválóan alkalmas. Az Arad-csanádi vasutak borossebes—buttyini állomása a nevezett erdő közelében van.

A hivatalosan megállapított becsár egyszersmint kikiáltási ár 20860 korona, azaz Huszezernyolczszázhatvan korona.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy az árverésen személyesen megjelenni vagy szabályszerűen kiállított, a kikiáltási ár 10%-ával, mint bánompénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a szóbeli árverést megelőzőleg annak határozott bejelentésével sziveskedjenek benyújtani, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismerik és azoknak magukat alávetik.

Az árverési és szerződési feltételek Buttyin község házában betekintethők, kívánatra írásban megküldetnek.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. 2128

Buttyin, 1902. évi november hó 20-án.

Urbéresek bizottsága.

Villanyos házi csengő bevezetést,

Villanyos házi csengő javítást,

Villanyos csengő évi jókarban tartást,

Házi telephon szerelést szakszerűen és jutányosan készít 1739

Kalmár József

villanyműszerész, kerékpár és varrogépraktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utca 2.

Zálogcédukat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb áron vesz

DEUTSCH ISIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 1746

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) áruk 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű **gummicsovok** 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnéi

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 1694

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogadtatnak.

Telefon 369. szám.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

uri szabósága

Aradon,

Vörösmarty-utca 1. szám.

**Női felöltők,
gallérok, köpenyek,
kabátok.**

1542

**Férfi, fiu, gyermek-
ruhák, felöltők
n a g y r a k t á r a.**

Oriási választék, meglepő olcsó áron!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.